

Marechaussee Contact

3

2020

Marechaussee Contact
21e jaargang | nummer 3
Juni 2020

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dient de bron en in voorkomend geval de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Martin Aalbers
Mieke Bloemheuvel (eindredactie)
Jan Gaasbeek
Willem Geense
Frans Meijer
Henk Westland (coördinatie & eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Burç Karatay
Freerk van Rossem

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
t.a.v. Redactie Marechaussee Contact
redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(zie verder pagina SMC-informatie bij administratie en werving)

Vormgeving

Content Innovators BV, Zwolle / Den Haag

Druk

Wilco BV, Meppel

Kopij volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie. De deadline voor het inzenden van de kopij voor de volgende uitgave is 10 juli 2020.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
4	Nestelpennen Actuele berichten
6	Beroeps De Geus & De Geus op avontuur in Apeldoorn
9	Beroeps Özgür: "Bij de marechaussee ben jij net zo sterk als de zwakste schakel in je groep"
10	Uitgelicht Politietroepen in Loenen in hun sociale rol
13	Dienstplichtigen Zelfstandigheid beloond
16	Uit 'De Marechaussee grijpt in'
18	Veteranen Amsterdam, 4 mei 2020, sobere maar indrukwekkende Nationale Herdenking op een lege Dam
20	Veteranen 2013-2014 laatste NL-deelname aan de MFO-missie (Sinaï)
22	1940-1945 Liquidatieactie loopt uit de hand
23	Reservisten Marcel van der Linden, reservist en directiechauffeur
24	In het kort Creatieve combinatie
25	In het kort Verlooren marschen
26	Personalia
27	SMC-informatie

Foto omslag:

2016, reserve wmr1 Marcel van der Linden

Foto: Mediacentrum Defensie | Louis Meulstee

De stilte en de leegte op de Dam in Amsterdam op 4 mei waren ook via de televisie intens hoorbaar en voelbaar, een verlatenheid die woordeloos sprak over de gevallen. Ook op de erevelden was het stil en leeg. Het ging dit jaar nog meer dan anders niet om degenen die normaliter bij de herdenkingen aanwezig zouden zijn, maar om degenen die er niet meer bij kunnen zijn. Het ging om de mensen die herdacht werden, begraven op de erevelden of nog steeds vermist. Juist in deze tijd is het besef teruggekomen of aangewakkerd dat erkenning en waardering voor diegenen die zich hebben ingezet voor vrede, veiligheid en gezondheid een vanzelfsprekendheid moet zijn. Vrede, veiligheid en gezondheid zijn dat zelf niet. Erkenning en waardering behoeven geen vaste vorm met protocollen en ingeslepen gebruiken, het is een uiting van gevoel van dankbaarheid wat die ander voor jou en wat je dierbaar is, gedaan heeft. Dat kan in stilte en verlatenheid. De koning sprak de woorden die wij allemaal wilden spreken, hij vertegenwoordigde ons op de Dam en later, op 24 mei, op de Amerikaanse militaire begraafplaats in Margraten. Ook daar was de focus meer dan anders gericht op de mannen en vrouwen die voor onze vrijheid het hoogste offer hebben gebracht. Ik heb de volle Dam en de 'drukte' op Margraten niet gemist. De intensiteit en oprechtheid van herdenken, de erkenning en waardering voor hen die zich inzetten of ingezet hebben voor onze veiligheid en gezondheid, de afgelopen 75 jaar maar ook nu, zijn alleen maar groter geworden.

Erkenning en waardering waren er ook voor een drietal SMC'ers, die een aankondiging kregen voor een Koninklijke onderscheiding. Minister van Defensie, Ank Bijleveld belde onze penningmeester, kapitein b.d.

Piet van Sprang op met de mededeling dat hij per 24 april was benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Burgemeester Ronald van Meygaarden van Boxtel belde op 24 april met kapitein b.d. Chris van Eekelen om hem mee te delen dat hij was benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Daarnaast kwam ons recent ter ore dat eerste-luitenant b.d. Siemen de Wilde reeds op 1 november 2019 is benoemd tot

“Spreekende stilte”

Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Op die datum ontving hij uit handen van burgemeester Martijn Vroom van Krimpen aan den IJssel de daarbij behorende medaille.

Wapenadjutant van de KMar, adjudant-onderofficier Bert van Holst, werd door de minister van Defensie verrast met een videogesprek waarin zij vertelde dat hij was benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden. In verband met de beperkende maatregelen rondom corona zullen de versierselen behorende tot de benoemingen van 24 april jl., tijdens speciale gelegenheden later dit jaar worden uitgereikt. Naar aanleiding daarvan zal er in Marechaussee Contact uitgebreid verslag worden gedaan en worden stilgestaan bij alle nieuw gedecoreerden. Voor nu is een felicitatie namens ons allen alvast op z'n plaats!

De artikelen in Marechaussee Contact beogen ook vaak erkenning en waardering te geven aan de geïnterviewden of de hoofdpersonen. Ondanks alle beperkingen waarover ik u in het vorige nummer berichtte, heeft de redactie toch weer een meer dan volwaardig blad kunnen uitbrengen. Verhalen over de bijdragen van de Koninklijke Marechaussee, het Korps Militaire Politie en het Korps Politietroepen aan missies en (nationale) inzet voor vrede en veiligheid. Het blijft hartverwarmend en inspirerend om te lezen hoe collega's in heden en verleden gepassioneerd hun vak uitoefen(d)en. Reservist Marcel van der Linden prijkt op de cover en vertelt over zijn dubbele loopbaan. In de nieuwsbrief van 19 april jl. werd gememoreerd dat er 25 jaar geleden een eind kwam aan de Nederlandse deelname aan de MFO-missie in de Sinaï. Majoor b.d. Roel Ridders wees ons erop dat ver na de laatste rotatie '95 de KMar gevraagd werd nog aan drie rotaties een bijdrage te leveren. Bijzonder is het verhaal van de tweeling De Geus, net zoals dat van Özgür. Doorzetten en je idealen en ambitie blijven waarmaken verbinden de verhalen. In het artikel over het Korps Politietroepen in een 'sociale rol', trof mij vooral het verhaal van sergeant-majoor Muller die uiteindelijk op 26 februari 1945 als adjudant-onderofficier bij de Marechaussee vanwege zijn verzet tegen de bezetter wordt gearresteerd en kort voor de bevrijding gefusilleerd.

Ik wens u veel leesplezier. Pas goed op elkaar en op uzelf.

André Peperkoorn EMPM
generaal-majoor b.d.
voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Zaterdag 19 september 2020

Reünie beroepslichting 80-4

Jos Peters e.a. zijn op zoek naar leden van peloton 80-4 van de School Opleiding Beroepsmarechaussee voor een reünie op 19 september 2020.

Contact: jos.peeters@vitals4strategy.nl

Woensdag 23 september 2020

Reünie beroepslichting 69-1

Brugt Drijver en Wil Damkot organiseren een reünie voor lichting 69-1 van de KMar-beroepsopleiding.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Contact: brugtdrijver@home.nl | j.damkot@upcmail.nl

Vrijdag 2 oktober 2020

KMar Veteranendag en 5-jaarlijkse reünie

Nadere informatie volgt.

Locatie: Koning Willem III-kazerne

Donderdag 5 november 2020

Algemene SMC-reünie Bronbeek

De jaarlijkse Algemene Reünie van SMC vindt dit jaar wederom plaats in Congrescentrum Kumpulan op Landgoed Bronbeek in Arnhem. Deze reünie is bedoeld voor zowel SMC'ers als niet-SMC'ers. De bijdrage is voor SMC'ers en partner vastgesteld op € 12,50 p.p. (incl. buffet en drie consumpties); niet-SMC'ers en partner betalen € 25,00 p.p. Aanmelden kan tot uiterlijk 29 oktober 2020 door betaling op NL22 INGB 0007 5300 25 t.n.v. Reünievereniging Marechaussee Contact te Eindhoven o.v.v. Reünie Bronbeek. Vermeld daarbij ook uw huisadres. Eventuele dieetwensen graag bij aanmelding aangeven. Het programma inclusief routebeschrijving ontvangt u circa twee weken voor de reünie.

Locatie: Velperweg 147, 6824 MB Arnhem

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

De hier vermelde activiteiten zijn vanwege eventuele maatregelen i.v.m. het coronavirus onder voorbehoud. Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van de genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuwsbrief houden we u op de hoogte. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Meld u dan aan op de website of scan de QR-code.

Marechausseemuseum heropent de deuren

Het museum heeft op 2 juni de deuren weer geopend, maar niet zomaar. Binnen de maatregelen anderhalve meter afstand houden en 10 m2 per bezoeker mogen er maximaal 24 bezoekers tegelijk in het pand. Bovendien mogen bezoekers alleen naar binnen nadat zij van tevoren een datum en tijd hebben gereserveerd en mag men alleen met het eigen gezin of alleen komen.

Groepsbezoeken zijn dus nog niet toegestaan. Bij de ingang wordt daarnaast nog een gezondheidscheck door middel van een vragenlijstje uitgevoerd. Suppoosten zorgen voor de gedoseerde toelating van de bezoekers en voor de doorstroming in het gebouw. Geef elkaar de ruimte en luister naar de instructies van de medewerkers. Binnen in het museum maar ook rondom het gebouw is een vaste looproute aangebracht, zodat bezoekers elkaar niet tegenkomen. Op diverse plekken staat handgel, en na gebruik van de toiletten worden de bezoekers geacht hun handen grondig te wassen.

De museummedewerkers zorgen voor grondige en zeer regelmatige schoonmaak van alle ruimtes. Het reserveren van een bezoek kan via reserveringen@marechausseemuseum.nl. Binnenkort kunt u ook online boeken via de vernieuwde website.

Wat kan er (nu nog) niet?

Omdat het gebouw een aantal knelpunten kent, is het museumcafé nog gesloten. Op loopafstand van het museum kunt u gebruikmaken van de horecagele-

genheden in het centrum van Buren. Ook de normaal zo populaire kinderactiviteiten zijn helaas nog niet te boeken. Dus nog even geen kinderfeestjes, speurtochten en workshops. Hopelijk laten de richtlijnen van de overheid en het RIVM dit in de zomervakantie weer toe. Houd daarvoor de berichtgeving via de website en op facebook in de gaten. Ook verhuur van ruimtes voor bruiloften, recepties, vergaderingen en andere bijeenkomsten is tot nader order opgeschort. Heeft u vragen, neem dan contact op met reserveringen@marechausseemuseum.nl.

Bron: Nieuwsbrief Marechausseemuseum mei 2020

'Futureproof', CKMar ontvouwt toekomstvisie

Hoe wordt de Koninklijke Marechaussee toekomstbestendig? De commandant van de KMar, luitenant-generaal Hans Leijtens, heeft onlangs de grote lijnen van zijn toekomstvisie voor de komende drie tot vijf jaar gedeeld. Deze zogeheten Commanders Intent heeft de toepasselijke naam Futureproof gekregen. CKMar heeft zijn plannen in enkele webinars op intranet uit de doeken gedaan en ook alle collega's uitgenodigd mee te praten over de uitwerking ervan. De eerste video is al door bijna 2000 collega's bekeken.

Volgens CKMar wordt het steeds lastiger om de toekomst te voorspellen. Want wie had bijvoorbeeld een halfjaar geleden gedacht dat een groot deel van de wereld nu thuis blijft vanwege een virus? Behalve een steeds internationalere wereld heeft de KMar ook te maken met andere ontwikkelingen, zoals digitalisering en automatisering. Daarnaast is het belang van inlichtingen toegenomen, werkt de KMar steeds

meer in netwerken, en is ook Defensie in beweging. Genoeg veranderingen om rekening mee te houden dus.

Leijtens heeft zijn Commanders Intent opgesplitst in de hoofdthema's: positionering, mensen, techniek en natuurlijk Informatiegestuurd Optreden (IGO). CKMar: "Over deze onderwerpen kreeg ik de afgelopen periode de meeste vragen, tijdens de vele werkbezoeken die ik heb afgelegd sinds mijn aantreden als CKMar in september 2019. Op deze thema's werd de meeste richting gevraagd. Dus het zal de meeste collega's niet verbazen dat mijn visie zich langs deze vier sporen ontwikkelt."

Deze Commanders Intent is de eerste fase richting een toekomstbestendige KMar. In de komende weken zullen de commandanten van het LTC (Landelijk Tactisch Commando), het OTC (Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum) en de Staf dit toekomstbeeld met zoveel mogelijk mensen binnen hun eenheid bespreken en dat daarna aan CKMar terugkoppelen. "Acht weken na 14 mei lijkt misschien snel, maar 14 mei was geen koude start. Men was al begonnen met voorwerk. Ook worden er enkele open webinars gehouden waar collega's zich tot 1 juni voor kunnen aanmelden", aldus Leijtens. "Dit om de gemiste interactie, die we anders hadden gehad in een zaal, enigszins op te vangen en om antwoord te geven op vragen die er zijn naar aanleiding van mijn Commanders Intent." Later worden alle plannen en ideeën onderling afgestemd om tot één plan te komen. Uiteraard wordt dit plan net als de Commanders Intent weer breed gedeeld.

Bron: KMarMagazine 2020-05

Minder inklimmers in Nederlandse havens

Het aantal 'inklimmers' is het eerste kwartaal van 2020 aanzienlijk gedaald. Dit jaar hebben tot nu toe 130 vreemdelingen geprobeerd via de havens illegaal het Verenigd Koninkrijk te bereiken. In dezelfde periode vorig jaar ging het om 240 inklimmers. Het merendeel heeft de Albanese nationaliteit, maar ook Afghanen en Vietnamezen wagen de oversteek.

De Koninklijke Marechaussee controleert intensief met migratiehonden, waardoor ruim 92 procent in Nederland werd onderkend. De daling zette in maart verder door als gevolg van de internationale en nationale maatregelen rondom de coronacrisis. Zo gelden door heel Europa reisbeperkingen en zijn grenzen gesloten.

Hoewel er minder inklimmers zijn, gaan de aangescherpte controles door de marechaussee onverminderd door.

Nog steeds proberen mensen op innovatieve wijze illegaal de oversteek te maken. Zo hield de marechaussee in Hoek van Holland op 10 mei een 31-jarige Brit aan op verdenking van mensensmokkel. In de laadruimte van zijn bus troffen marechaussees twee vreemdelingen aan die verstopt zaten in een kast en in een doos. In Hoek van Holland, Europoort en

IJmuiden controleert de marechaussee de trailers op illegale migratie. Dit gebeurt op basis van informatie, indicatoren en met migratiehonden. Door zoveel mogelijk barrières op te werpen zoals honden en camera's, is de pakkans op de ferryterreinen de afgelopen jaren verhoogd.

Bron: Facebook KMar 19 mei 2020

Op 30 maart 1950 aanschouwt de eenenige tweeling André en Jan de Geus het levenslicht. Jan weliswaar tien minuten later dan André, maar dat is dan ook het enige verschil. De tweeling groeit op in 's Graven-deel en smeedt een broederlijk verbond. Niet zo gek dus dat wanneer André kiest voor de Koninklijke Marechaussee ook voor Jan de keus eigenlijk al gemaakt is. En zo worden André en Jan de Geus de derde tweeling bij de marechaussee.

| Door: Mieke Bloemheuvel

"Ik word soldaat... of politieagent..." zegt André de Geus als hem gevraagd wordt 'wat hij later wil worden'. Dat het een combinatie van die twee wordt, weet hij dan nog niet. Hij gaat naar de mulo, haalt z'n diploma en gaat op de verkoopafdeling van een biscuitfabriek in Dordrecht aan de slag. "Dat werd niks", zegt André. Dan krijgt hij een advertentie van de Koninklijke Marechaussee onder ogen. "En dát leek me wel wat, dus ik besloot te solliciteren."

Wanneer Jan op een middag in 1966 thuiskomt van school, ziet hij broer André in gesprek met een man in een mooi blauw uniform. Dat blijkt opperwachtmeester Jan Verzenaas van Brigade Dordrecht te zijn en Jan schuift geïnteresseerd aan bij het gesprek. Het gesprek verloopt dermate plezierig dat de broers niet lang hoeven na te denken over een dienstverband bij de Koninklijke Marechaussee. De keuring in Utrecht volgt al snel met als resultaat 'goedgekeurd'. En zo gaat de 17-jarige tweeling De Geus het avontuur in Apeldoorn aan en meldt zich op 24 mei 1967 – na een lange reis met bus, veerpont en trein – aan de poort van de Koning Willem III-kazerne. Dat ze geen flauw idee hebben waar ze aan beginnen, merken ze al snel als ze het kazer-

De Geus & De Geus op avontuur in Apeldoorn

neterrein betreden en op zoek gaan naar het A-gebouw. Aan een passerende meneer in uniform vragen ze beleefd waar ze het A-gebouw kunnen vinden. Het antwoord is een tirade waar geen woord Frans bij is. Hoe ze het in hun hoofd halen hem met 'meneer' aan te spreken in plaats van met z'n rang. Die 'meneer' blijkt opperwachtmeester Dingshof te zijn. "We hebben even overlegd", zegt Jan, "maar besloten het korps toch een kans te geven."

Broederschap

Dat de tweeling goed op elkaar is ingespeeld, blijkt reeds op de lagere school, waar niet alleen van schoolbank wordt gewisseld... Tijdens de opleiding in Apeldoorn, die overigens met goed gevolg wordt afgesloten, maakt de tweeling nog één keer gebruik van hun gelijkenis. Jan: "Ik had strafcorvee, ik

weet niet meer waarom, maar die straf kwam me niet goed uit. We hadden de volgende dag een test en daar moest ik nog het een en ander aan doen terwijl André al klaar was." En dan komt de gelijkenis de broers goed van pas. "Ik ben begonnen met vegen", gaat Jan verder, "halverwege nam André de bezem over, klaarde het karwei en meldde zich af. Niemand die het doorhad." Dit is slechts een van de gebeurtenissen tijdens het opleidingsjaar waar de broers met veel plezier op terugkijken. Jan: "Ik vroeg de voor (ons toentertijd wachtmeester) Willem Sloopweg bij een reünie eens of hij ons tijdens de opleiding uit elkaar kon houden. Het antwoord was een hardgrondig 'Nee', lacht Jan. "Hij vertelde dat hij het hele opleidingsjaar geen flauw idee had wie wie was. En hij was beslist niet de enige, wat betekende dat we aan het einde van de opleiding allebei dezelfde

beoordeling kregen, terwijl ik eigenlijk beter kon sporten dan André", voegt Jan eraan toe. Toch een sportief staaltje 'broederschap'.

Er is echter ook een gebeurtenis waar Jan niet met plezier op terugkijkt, maar die hij wél kan navertellen. Jan: "Op een dag kwamen we terug van een TP-oefening (Traffic Post) en naderden met onze colonne een zogenaamde V-splitsing. Zo'n splitsing waar je op enig moment moet bepalen welke rijrichting je kiest. Links van de jeep rijdend besloot ik – als motorrijder – de rechterzijde te kiezen. Ik nam aan dat de bestuurder van de jeep dat ook zou doen. Niet dus. Die koos voor de linkerzijde van de splitsing. Op zich hoeft dat geen probleem te zijn, ware het niet dat we op dat moment met een snelheid van 50 km per uur naast elkaar reden. Ik probeerde nog met een zwaai naar links de jeep te ontwijken maar de bumper van de jeep raakte de veiligheidsbeugel van de motor. Het gevolg laat zich raden. Ik werd van m'n stalen ros geslingerd en belandde hard op het asfalt. Omdat doorrollen met een pistool aan je riem, een veldfles aan je heup en een pioniersschop op je rug

doorgaans niet echt mogelijk is, buitelde ik via de middenberm op de eerste bomen af waarvan de achterste mij tot stilstand bracht, terwijl de jeep tegen de eerste boom klapte. Van de inzittenden van de jeep raakte niemand gewond, maar ik werd bij een dokter in de buurt naar binnen gesjouwd en vervolgens met een ambulance naar de kazerne teruggebracht waar ik een paar weken in de ziekenboeg werd opgenomen. Uiteindelijk bleek ik – behalve wat schaafwonden en blauwe plekken – slechts een bloedingstorting aan een van mijn nieren te hebben, waarschijnlijk veroorzaakt door de veldfles; die was geplet. Als ik me goed herinner mochten motorrijders vanaf dat mo-

ment ook niet meer met een pioniersschop op hun rug de weg op."

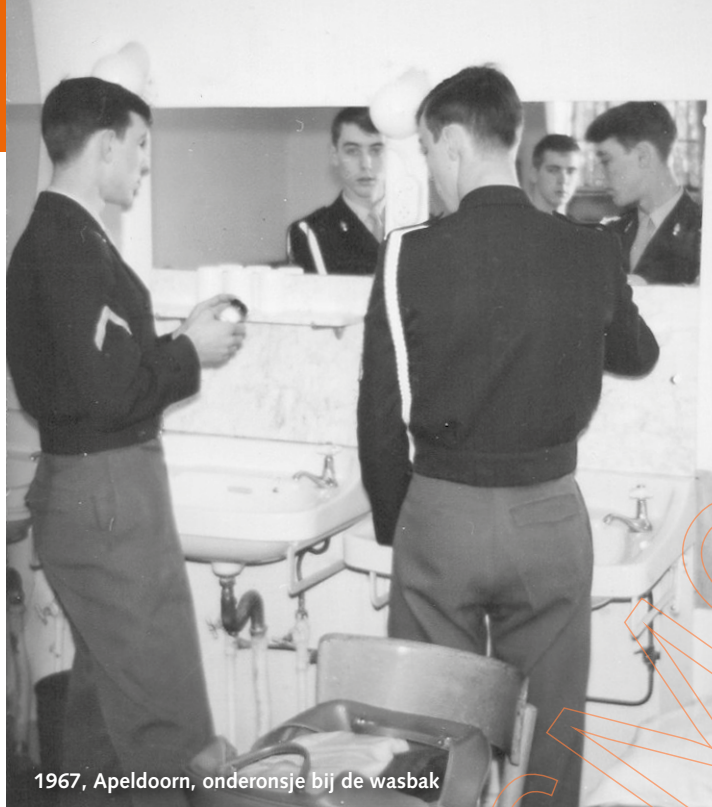
Carrières

Na het voltooien van de opleiding scheiden de wegen van de broers zich. André vertrekt naar Brigade Soestdijk en Jan wordt geplaatst bij Brigade Den Haag, waarna de carrières van de broers letterlijk verschillende kanten opgaan. Maar beiden kijken met veel plezier terug op hun tijd bij de wachtbrigades.

André: "Na Soestdijk volgde plaatsing bij Brigade Dordrecht alwaar brigadecommandant opper Verzenaal mij op een dag meedeelde dat hij mij geschikt achtte voor de wachtmeesterkursus, dus vertrok ik weer voor een jaar naar Apeldoorn." De kersverse wachtmeester De Geus wordt geplaatst bij Brigade Roosendaal (grensbewaking). Het Brabantse land bevalt hem dusdanig goed dat hij na plaatsing bij Brigade Eindhoven – met uitzondering van een 'uitstapje' van bijna vier jaar naar het Duitse Blomberg – de provincie niet meer verlaat. André: "Ook ben ik in 2002 als *Contingent Commander* bij de UN met vijftig KMar-mannen en -vrouwen naar Bosnië afgereisd. Ik verbleef in Sarajevo en heb dat als heel bijzonder ervaren." Na diverse rangen bij de KMar doorlopen te hebben en op diverse brigades werkzaam te zijn geweest, sluit André in 2005 op 55-jarige leeftijd zijn carrière bij de Koninklijke Marechaussee af in de rang van kapitein als brigadecommandant van Brigade De Peel in Vredepeel, en gaat met leeftijdsontslag.

In tegenstelling tot broer André wordt Jan niet uitverkoren om naar de wachtmeesterkursus te gaan.

Jan: "Na de wachtperiode bij Brigade Den Haag werkte ik daar voor zowel de afdeling Verkeer als voor de afdeling Justitie. Dat was een mooie tijd. Niet alleen omdat ik daar mijn vrouw leerde kennen, ik kreeg er ook de gelegenheid mijn politiediploma te halen. Dat betekende na zes jaar Koninklijke Mare-

1967, Apeldoorn, onderonsje bij de wasbak

1967, Apeldoorn, TP-oefening eindigt voor Jan in de ziekenboeg

1967, André (links) met pelotonsgenoot Martien van Geenen

1967, Jan op de motor nog vóór de val

"In de avonduren volgde ik de parttime hbo-opleiding Maatschappelijk Werk", vertelt Jan. "In 1979 ging ik bij Evangelisch Crisisopvangcentrum De Hoop in Dordrecht als projectleider aan de slag. Dat was een mooie, maar ook heel intensieve tijd met lange werkdagen waar ik wel een boek over kan schrijven."

Herintreder

Na zes jaar drugsopvang is Jan 'uitgehobbyd' zoals hij het noemt en solliciteert in 1985 bij Gemeentepolitie Rotterdam. Jan: "Daar werkte ik – behalve bij de geüniformeerde dienst – ook bij de afdelingen Narcotica, Zware criminaliteit, bij het Observatieteam, de Criminele Inlichtingendienst, de Arrestanten-zorg en bij de Regionale Informatie Organisatie." Op 1 april 2013 gaat Jan met vervroegd pensioen (AFUP) waarmee aan zijn enerverende en mooie carrière een einde komt.

Ik vraag Jan tot slot hoe hij het

sche keuze. Ik kon daar voor mijn gevoel ook veel meer op sociaal en maatschappelijk vlak voor de samenleving doen. Dat was en is nog steeds mijn passie."

Hoe vergaat het de broers nu?

Na twee jaar vakantiegevoel en een lege agenda kruipt het bloed op enig moment toch waar het niet gaan kan. André: "Na overleg met onze kinderen en na aandringen van KMar-collega's in 'de West' vertrok ik in 2007, samen met echtgenote Annie, naar Curaçao. Daar ging ik als adviseur/trainer bij een groot securitybedrijf aan de slag, waar na ik bij Curaçao Surveillance Services de opleidingen coördineerde. Zelf gaf ik trainingen strafrecht, strafvordering, bedrijfsethiek en leidinggeven. Daarnaast fungeerde ik als liaison tussen beveiligingsbedrijven op het eiland en het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven." De inspanningen van André leiden in Curaçao uiteindelijk tot het afstemmen van de schoolopleidingen op de arbeidsmarkt. In 2016 keert het echtpaar terug naar Nederland en vestigt zich wederom in Brabant. Ook daar zit André niet stil. Zo springt hij – samen met Annie – regelmatig bij in het restaurant van de ene zoon, terwijl ze voor de andere zoon op zoek gaan naar

chaussee de overstap naar Gemeentepolitie Alphen aan den Rijn, waar tot mijn genoegen ook pelotonsgenoot Henri Bloemheuvel het korps kwam versterken.

Na de gebruikelijke periode 'op straat', kwam er een functie bij de recherche vrij waar ik later als rechercheur verdovende middelen in aanraking kwam met junks, soms hopeloze gevallen. Dat liet mij niet los; naar mijn mening waren die jongens nog wel uit de 'scene' te halen. Ik bracht ze in contact met Tot Heil des Volks in Amsterdam, een christelijke hulpverleningsorganisatie die zich bezighoudt met onder andere de opvang van verslaafden." Het contact met deze organisatie doet Jan in 1977 besluiten er als vrijwilliger aan de slag te gaan, wat in 1978 uitmondt in een fulltime baan. Daartoe verhuist Jan met vrouw Ingrid en zoontje Ben naar de Jordaan in Amsterdam, waar het gezin wordt uitgebreid met zoon Bram.

heeft ervaren dat André naar de wachtmeester-cursus kon en hij niet. Jan: "Dat ik die kans niet kreeg, vond ik niet zo erg, wél gunde ik het André van harte. Het keuzesysteem was er in die tijd een van 'geschikt' en 'meest geschikt'. Als je geplaatst was op een kleine brigade was de kans veel groter dat je naar de wachtmeester-cursus kon. Op een grote brigade was de spoeling dunner. Ik persoonlijk vond het overigens niet zo'n objectief systeem. Aan de andere kant had ik het in het leger ook wel gezien, de overgang naar de gemeentepolitie was in die tijd een logi-

André de Geus

Jan de Geus

mooie vakantiebestemmingen voor diens reisbureau.

Ook Jan rust na zijn pensionering allerm minst op z'n lauweren. Naast zijn gezin besteedt hij veel tijd aan Kom en Zie in Rotterdam, verzorgt hij bijbelstudies en houdt desgevraagd spreekbeurten in verschillende evangelische gemeentes. En met af en toe een 'heerlijk moordzuchtig' sniperspelletje op de computer, kruipt ook bij deze helft van de tweeling het bloed waar het niet gaan kan. Jan: "Je moet wél je schietvaardigheid op peil houden... toch?"

Özgür (22):

"Bij de marechaussee ben jij net zo sterk als de zwakste schakel in je groep"

"Ik moest nog maar twee maanden, had mijn baret na lang zwoegen al gehaald en stond plotseling met lege handen. Ik hoorde eind 2015 dat ik uit dienst werd gezet bij de Koninklijke Marechaussee, terwijl ik daar nog in opleiding was voor mijn droombaan. De klap kwam keihard aan bij mij. Ik had het totaal niet zien aankomen. Ik heb het ontslag uiteindelijk met pijn in mijn hart geaccepteerd. De deur bleef wel op een kiertje staan voor een eventuele terugkeer, maar dan moest ik wel eerst aan mijn communicatieve vaardigheden werken."

| Door: Burç Karatay

"Ik heb in de eerste periode getreurd, maar concludeerde ook al snel dat dit mijn droom was en dat ik niet moest opgeven. Ik heb een heel plan opgesteld en ben daar naar gaan leven. Ik begon met een baan in een callcenter om mijn communicatieve vaardigheden te verbeteren. Ook volgde ik speciale cursussen waarin ik leerde omgaan met stress en druk en deed naast dat alles ook nog een driejarige mbo-opleiding als juridisch administratief dienstverlener. Ik koos mijn stages heel bewust uit. Zo leerde ik dingen die aansloten bij de taken die ik bij een eventuele comeback bij de marechaussee zou moeten uitvoeren."

De mbo-opleiding heb ik een halfjaar geleden afgerond en mocht kort daarna weer terugkomen bij de Koninklijke Marechaussee. Door die mbo-opleiding kon ik een trede hoger beginnen aan de opleiding tot onderofficier. Ik ben superblij dat ik mijn droom weer kan leven; deze keer weet ik zeker dat ik het ga halen. Ik heb mijn baret weer binnen en dat was voor mij een extra speciaal moment. Dat betekent namelijk dat je een hele zware periode goed volbracht hebt. Om die te verdienen moet je in barre omstandigheden overleven. Je maakt ijskoude nachten mee

waarin je dag en nacht een compound moet verdedigen tegen de vijand die ieder moment kan toeslaan. Het was zwaar, maar samen met mijn klas hebben we ons er doorheen geslagen.

Kameraadschap is zeer belangrijk bij de Koninklijke Marechaussee, want jij bent net zo sterk als de zwakste schakel in je groep. Je bouwt tijdens je opleiding een familieband met je klas op, die verder gaat dan wat je doet op stormbanen. Je motiveert elkaar om examens te halen, maar als iemand zakt dan doe je alles wat je kan om diegene te motiveren om het de volgende keer wel te halen. Je bent bij de marechaussee altijd verantwoordelijk voor elkaar. Er komen momenten waarop je klaar moet staan voor een ander. Zo heb ik een keer iemand uit mijn klas een kilometer mee moeten slepen door hem aan mijn tas vast te laten houden. Zo motiveer je ook de rest van de groep om door te stappen en je blaren kapot te lopen.

In de beginperiode van de opleiding heb je doordeweeks geen contact met de buitenwereld. Je spreekt je familie,

vriendin of vrienden niet; je moet het doen met je kameraden. Je bent dus heel erg op elkaar aangewezen waardoor de band binnen een groep sterker wordt. Je eet samen, leert samen en strijdt samen. De band die je opbouwt, verzacht het gemis van je geliefden en ondertussen leer je veel van elkaar. Ik zit bijvoorbeeld in een klas met mensen uit Friesland, Limburg en Groningen. Die hebben een hele andere kijk op het leven dan ik, een jongen met een migratieachtergrond uit hartje Den Haag. Samen moeten wij dit land veilig houden. Ik kan mij niets mooiers voorstellen."

Dit artikel is eerder gepubliceerd op www.funx.nl, FunX 'Close Up' van 15 februari 2020. De internetredactie van FunX heeft toestemming verleend om dit artikel en bijbehorende foto te gebruiken voor Marechaussee Contact. Özgür is inmiddels marechaussee der 3e klasse.

Politietroepen in Loenen in hun sociale rol

foto: collectie Willem Mooij

1928, Mijndensedijk/Mijndense Sluis, politietroepen onder leiding van smi Muller (6e van rechts)

Het Korps Politietroepen werd kort na het einde van de Eerste Wereldoorlog opgericht. Een van hun taken was de handhaving van de openbare orde. Dat maakte het korps in de steden en op het platteland, waar van hun krachtdadige inzet een aantal malen gebruik werd gemaakt bij stakingen en rellen, niet bij iedereen populair. In de gemeente Loenen en omgeving echter kwamen de politietroepen vooral in beeld als hulpverleners. | Door: Henk G. Westland

Vanuit Nieuw Milligen neemt op 1 augustus 1922 de depotcompagnie van het Korps Politietroepen zijn intrek in de Koning Willem III-kazerne te Nieuwersluis (gemeente Loenen). Deze compagnie onder commando van eerste luitenant J.J. Vermeulen (in 1924 bevorderd tot kapitein) verzorgt de opleidingen van het korps. De manschappen worden – eerst na het volbrengen van hun dienstplicht – in vijf (later zes) maanden opgeleid en krijgen de tucht bijgebracht zoals die bij het korps gewenst wordt geacht. Een van de instructeurs is sergeant-majoor J.A. Muller, die daar sinds 1925 is geplaatst. Vermeulen en Muller zullen de komende jaren in Loenen en omgeving het sociale gezicht vormen van de politietroepen.

Overstromingen in de Vechtstreek
Hoogwater in Nederland met zijn vele

rivieren is van alle tijden. Zo vinden in de winter van 1925-1926 dijkdoorbraken plaats in Limburg, Oost-Brabant en de Betuwe, waarvoor meerdere weken het leger, waaronder 250 man politietroepen, wordt ingezet. Ook de gemeenten aan de Vecht zoals Loenen en Loosdrecht worden in de jaren twintig en begin dertig frequent geplaagd door overstromingen, zo ook in november 1928.

Samen met de genietroepen uit Utrecht boden de politietroepen professionele bijstand om de ergste nood te keren. Dat lukte: de dijken braken niet. Van verschillende kanten werd hun daarvoor lof toegezwaaid. Het College van B en W van Loenen liet de dankbetuiging namens de gemeenteraad vergezeld gaan van een bedrag van honderd gulden. Commandant J.J. Vermeulen antwoordde daarop dat het bedrag

besteed zou worden voor "de aanschaffing van een nuttig en noodzakelijk voorwerp en voorzien worden van een inscriptie, vermeldende de wijze van herkomst". Het waterschap Loenderveen liet zijn dank vergezeld gaan van een bedrag van vijftig gulden, niet als beloning voor de geboden hulp, maar als bewijs van grote erkentelijkheid.

De burgemeester van Loosdrecht, waar Mijnden toen onder viel, stuurde als dank 1000 sigaren, 75 flessen wijn en 100 porties gebak aan "de redders van de Mijndensedijk". Deze prestatie haalde zelfs de Handelingen van de Tweede Kamer. Het SDAP-kamerlid K. ter Laan noemde tijdens de behandeling van de defensiebegroting de politietroepen en marechaussee "moderne huurlingen". In reactie daarop memoreerde de minister dat hij van het polderbestuur en van het Utrechtse provinciebestuur "de meest hartelijke dankbetuigingen, voor het ontzaglijke werk en de voorbeeldlozen ijver, dien de mannen bij de watersnood weer aan

Verantwoording. De tekstdelen in cursieve letters zijn (met toestemming) overgenomen uit het artikel 'Politietroepen in Nieuwersluis' door Willem Mooij en Wim van Schaik in de Vechtkroniek van mei 2017. De aangehaalde krantenberichten komen van Delpher.nl.

den dag gelegd hebben" had ontvangen.

De Gooi- en Eemlander bericht op 16 augustus 1930: "Door het hoge Vechtwater loopt de Mijndensche dijk weer gevaar. [...] Nadat kapitein Vermeulen der politietroepen zich van den toestand op de hoogte had gesteld, trok een 15-tal manschappen er op uit om onder leiding van sergeant-majoor Muller weer dezelfde maatregelen te nemen als bij de overstroming in November 1928."

Als dank stuurde de burgemeester van Loosdrecht, net als twee jaar daarvoor, 1000 sigaren, 75 flessen wijn en 100 porties gebak aan "de redders van de Mijndensedijk". Een delegatie van de bevolking van Nieuwersluis bood kapitein Vermeulen een zilveren tabaksdoos met inscriptie aan.

De Telegraaf van 12 november 1930: "In verband met den bijzonderen hoogen waterstand der Vecht [...] was men in het depot politietroepen voorbereid, om hulp te verleen, zoodra die gevraagd zou worden. [...] Een 25-tal manschappen onder leiding van sergeant-majoor Muller begaven zich naar den Mijndenschen dijk, welke weer voor het oogenblik het meest bedreigde punt bleek te zijn. [...] Naar kapitein Vermeulen ons mededeelde, zal, als de Vecht heden blijft wassen, in den loop van den dag het geheele depot politietroepen, ter sterkte van honderd man, er op uit trekken om hulp te bieden."

Koninklijke onderscheidingen

Op 22 november 1930 krijgt sergeant-majoor instructeur Muller voor het front van de depottroepen en in aanwezigheid van de burgemeester door zijn commandant, kapitein Vermeulen, de eremedaille in zilver met de zwaarden verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau uitgereikt. De Gooi- en Eemlander bericht: "Als erkenning van de goede diensten door den begiftigde bewezen bij de hooge Vechtwaterstanden des vorigen jaars, toen gevaar voor doorbraak der dijken sterk dreigde, welk gevaar mede door de krachtige hulp, onder leiding van sergeant-majoor Muller, door manschappen

van het corps politietroepen verleend, gelukkig werd afgewend." Vermeldenswaardig is dat ook kapitein Vermeulen een jaar eerder op 28 augustus koninklijk is onderscheiden: Ridder in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden. Ook deze toekenning heeft vast te maken met de inzet van de politietroepen bij de watersnood.

Aan de misère van de wateroverlast voor de gemeenten en bewoners van de Vechtstreek komt een einde wanneer op 17 januari 1931 het nieuwe 'Vechtgemeal' bij de 'Groote Zeesluis' in Muiden in werking wordt gesteld. Op die dag wordt daar ook een marmeren gedenkplaat overhandigd aan de gemeente Utrecht als dankzegging van de Vichtbewoners aan de initiatiefnemers. "Verschillende burgemeesters uit de betrokken plaatsen waren aanwezig, ook kapitein Vermeulen van het Depôt Politietroepen en sergeant-majoor Muller, die met hunne manschappen zoo vaak op de bres hebben gestaan, om de bedreigde overbewoners te hulp te snellen, mochten vanzelfsprekend niet ontbreken", zo schrijft de Gooi- en Eemlander.

Meer inzet politietroepen

Naast de inzet tegen het hoge water schieten de politietroepen vaker te hulp. Bij een oefening van de Amsterdamse Burgerwacht op Hemelvaartsdag 1930, waarbij een treinramp met dertig zwaargewonden bij Nieuwersluis was geënceneerd, zorgen de politietroepen voor opvang en medische verzorging. Ook nemen zij op verzoek van het Loenense gemeentebestuur, tijdens het zomerseizoen op zon- en feestdagen de verkeersregeling bij de draaibrug over het Merwedekanaal in Loenersloot voor hun rekening. In de jaren dertig wordt het verkeer steeds drukker met filevorming tot gevolg. Deze inzet duurt tot dat de nieuwe brug over het kanaal gereed is en de oude draaibrug in 1938 buiten gebruik wordt gesteld.

Wanneer op zaterdagmiddag 25 november 1933 een auto met achter het stuur pastoor Brouwer bij de Vechtbrug in Nieuwersluis te water is geraakt, komen de politietroepen meteen in actie. Het Vaderland van 27 november: "In de nabijgelegen kazerne der politietroepen verwekte het bericht dat een

1930, Nieuwersluis, smi Muller krijgt een koninklijke onderscheiding uitgereikt door kap Vermeulen ; paradedcommandant is elnt Dieckmann

1937, Nieuwersluis, smi Muller ontvangt de zilveren medaille voor 24 jaar trouwe dienst van kap Van Moorsel

auto in de Vecht was gereden groote consternatie en onmiddellijk schoten enige manschappen toe. Majoor Muller begaf zich in uniform te water en dook eenige malen, doch door de koude was het niet mogelijk langer in het water te blijven. Ook een drietal manschappen heeft zich gekleed te water begeven. Een van hen heeft getracht het portier te openen, doch dit mocht niet gelukken. [...] De Vecht is ter plaatse zeer diep en majoor Muller, een bekend persoon op zwembad, deelde nog mede dat toen hij op de treeplank stond, de auto steeds dieper wegzonk. Later heeft een van de manschappen het portier weten te openen, waarop het gelukte het lijk boven water en aan vasten wal te brengen."

Verenigingsman in hart en nieren

Jan Muller heeft behalve zijn onderwijsbevoegdheid op gymnastiek- en sportgebied, ook diploma's gehaald als 'Leider Nederlandsche Gymnastiek Vereniging' en van de 'Nederlandse Boksbond'. Ook buiten de kazerne maakt hij zich verdienstelijk. Hij is met de Loenense jeugd actief binnen 'Fanfarecorps Oud Over' en wordt na een geslaagd muziekconcours tot erelid benoemd. Hij is in 1933 een van de oprichters en de eerste voorzitter van zwemvereniging 'Zwemlust', en geeft les aan de pupillen. Bij gymnastiek- en sportvereniging 'Wilskracht' is hij gymnastiekleraar en later ook voorzitter.

Ook is hij trainer bij ijsclub 'Loenderveen'. In een Loenens herinneringsboek: "Hij wist de jeugd op het sportieve vlak goed bezig te houden en genoot grote populariteit."

Wanneer hem op 15 oktober 1937 bij het depot de zilveren medaille voor 24 jaar trouwe dienst wordt uitgereikt, blijkt dat hij ook bij de burgerij in hoog aanzien staat. De Gooi- en Eemlander: "Een stroom van gelukwensen kwam binnen en zeer veel bloemstukken en fruitmanden werden aangedragen. Geschenken van verschillende personen en verenigingen werden in ontvangst genomen. Het Loenensche Fanfarecorps bracht zijn eere-lid des avonds een serenade. De gymnastiekvereniging 'Wilskracht' defileerde voor haar directeur en bood hem een vulpenhouder met inscriptie aan. Het bestuur van de zwemvereniging 'Zwemlust' liet de gelukwensen vergezeld gaan met een geschenk, bestaande uit een prachtig zilveren horloge met inscriptie en dito armband."

Vertrek van Vermeulen en Muller

Inmiddels is kapitein Vermeulen per 1 januari 1936 bevorderd tot majoor (zie het krantenartikel hiernaast). Hij verlaat echter enkele maanden later de militaire dienst om de functie van directeur van het 'Rijksopvoedingsgesticht' in Amersfoort te gaan vervullen. Vermeulen wordt in juni 1936 opgevolgd door kapitein Van Moorsel.

Sergeant-majoor Muller wordt op 10 oktober 1938 bevorderd tot adjudant-onderofficier instructeur en krijgt het commando over de Groep Nederweert. Deze groep van circa veertig man politietroepen bewaakt daar de bruggen/sluizen en zes kazematten, waaronder de drie op het eiland van een kanalenknooppunt. Op 10 mei 1940 is daar een kort treffen met Duitse verkenner, maar de Peel-Raamstelling wordt overrompeld. Na de capitulatie treedt Muller in februari 1941 in dienst als adjudant-

Kap. J. J. Vermeulen bevorderd

Commandant van het Depôt Politietroepen te Nieuwersluis.

NIEUWERSLUIJ, 30 Dec. — Kapitein J. J. Vermeulen, commandant van het Depôt Politietroepen te Nieuwersluis, is met ingang van 1 Januari 1936 bevorderd tot den rang van majoor. Werd aanvankelijk gevreesd dat de Kapitein zou worden overgeplaatst naar Venlo, bij ministerieele beschikking blijft de kapitein behouden voor het Depôt en voor de burgerij. Bij de watersnoodrampen in 1928 en 1930 heeft hij met zijn manschappen veel lijden verzacht en hulp geboden waar die werd gevraagd. Reeds 63 opleiding-cursussen van tezamen ongeveer 5000 man hebben onder zijn leiding het onderwijs der Militaire Politie genoten en op hun verdere levenspad zullen allen ongetwijfeld terugdenken aan den sympathieken commandant. Ook op sportgebied is kapitein Vermeulen een zeer bekende figuur. Steeds loopt een detachement onder zijn leiding mee in uitgeschreven wedstrijden en het aantal behaalde prijzen is legio. In de geheele Vechtstreek, wij durven te zeggen in geheel Nederland is de heer Vermeulen een gezene persoonlijkheid. Talloze politie-agenten in de steden en op het platte land zullen bij hem hun opleiding als zoodanig hebben genoten.

onderofficier bij de Marechaussee.

In Kampen raakt hij betrokken bij illegaal werk, echter wordt door provocatie op 26 februari 1945 gearresteerd.

Op 31 maart worden Jan Muller en vier anderen in Zwolle als represaillemaatregel voor de aanslag op een trein door de Ordnungspolizei doodgeschoten.

Meer hierover kunt u lezen in Marechaussee Contact 2015-3, artikel 'Sportman in verzet'. Zie marechausseecontact.nl/tijdschrift-mc of scan de QR-code.

Op het historische marine-terrein Kattenburg worden in de jaren 1990 jongemannen getest op geschiktheid voor het vervullen van de militaire dienst(plicht) bij het Korps Mariniers. Drie dagen wordt er gesport, getest op uithoudingsvermogen en psychische gesteldheid, en tussen-door worden intensieve gesprekken gevoerd. Vrijdagmiddag, het zal rond 15.00 uur zijn geweest, vertelt de keuringsofficier aan een van de jongemannen dat er twijfel is of hij niet té zelfstandig is voor de mariniers. Hij wordt afgewezen.

| Door: Martin Aalbers

Kattenburg is hemelsbreed vijf kilometer verwijderd van de Hoofddorppweg waar het gezin Smit woont. Tot zijn achtste groeit Pascal Smit op in de Hoofddorppleinbuurt, totdat zijn ouders in 1979 besluiten te verhuizen naar een eengezinswoning in Purmerend. Voor de kinderen vinden zij dit een plaats die veiliger, beter en gezonder is om op te groeien. Na de lagere school volgen vier jaar mavo en een jaar mts werktuigbouwkunde in Zaandam. Pascal is sportief, voetbalt bij FC Purmerend, doet aan fitness en hardlopen. Het uitgaansleven speelt zich af op en rond de Koemarkt in Purmerend. Hij is zeventien jaar als hij erachter komt, dat de gekozen studierichting niet de juiste is. Hij gaat zich oriënteren en kiest voor een studie technische bedrijfskunde aan de hts. Maar met het mavo-papiertje op zak word je niet toegelaten, havo is minimaal vereist. Pascal behaalt in drie jaar het havo-diploma om aansluitend te willen beginnen met de gewenste studie in Amsterdam.

Zover is het echter nog niet. Voor die tijd wordt hij opgeroepen voor de dienstplichtkeuring bij de Keuringsraad in de Kolonel Sixkazerne in Amsterdam en

1993, Arnhem, kennismakingsdag bij de motorpool van Brigade Arnhem, Pascal Smit (vooraan) op een BMW K75

wordt goedgekeurd. Enkele weken later valt er bij huize Smit weer een oproep in de bus voor een militaire keuring. Nu specifiek voor het mogelijk vervullen van zijn dienstplicht bij het Korps Mariniers. De lezer weet inmiddels hoe dat is afgelopen: Pascal wordt afgewezen, hij wordt té zelfstandig bevonden.

Pascal is Pascal en vraagt direct aan de majoor der mariniers wat dan wel goed bij hem zou passen, waarop de majoor antwoordt: "Ik zie dat jij je rijbewijs A hebt, ze zoeken bij de marechaussee nog dienstplichtige motorrijders." Waarop

Pascal verbaasd reageert met: "Oh, maar kan dat dan?" Tot dan is hij in de naïeve veronderstelling dat er bij de marechaussee geen dienstplichtigen worden aangesteld. Vervolgens reageert hij prompt met: "Nou, meld mij daar dan maar voor aan." Op zeventienjarige leeftijd had Pascal namelijk al een motor gekocht, een Honda VT750C, en behaalde zodra hij achttien werd, in tien lessen het rijbewijs A. Hij verdiept zich in wat het vervullen van de dienstplicht bij Het Wapen inhoudt. Het lijkt hem wel wat en heeft er zin in om twaalf maanden 'even iets anders te gaan doen'. Maar eerst de

studie aan de hts. Echter... Defensie is ook voor Pascal onverbidlijk en roept hem op voor zijn eerste oefening.

Opkomst

Op zijn Honda rijdt Pascal op 13 juli 1992 naar Apeldoorn en meldt zich daar op de Koning Willem III-kazerne. De mannen krijgen te horen wat hen te wachten staat en ontvangen de eerste instructies. Bij de foerier krijgen ze de

PSU uitgereikt en dan de legeringskamers toegewezen die voor drie maanden hun thuis zullen worden. Lichting 92-07 is een feit met eerste luitenant D. Ritmeester als commandant.

De basisopleiding is kort maar intensief. Alle militaire basisvaardigheden worden aangeleerd, nodig voor een goede uitvoering van de werkzaamheden bij de parate club. Het ligt in de lijn dat Pascal

zijn militaire rijbewijs voor de motor gaat behalen en dat is voor hem appeltje-eitje. De rijopleiding op de Moto Guzzi V50 NATO gebeurt zowel op de weg als offroad. In vier dagen wordt door de groep motorrijders een optreden in elkaar gezet en geoefend. De geleerde kunststukjes worden op 30 september op de ouderdag getoond.

Daarnaast wordt er getraind voor de Airborne Wandeltocht in Oosterbeek waaraan Pascal in detachementverband deelneemt. Ook is hij aanwezig bij de herdenking bij het Marechaussee-monument in Apeldoorn, waar jaarlijks rond 26 oktober de gevallen van de Koninklijke Marechaussee, het Korps Militaire Politie en het Korps Politietroepen worden herdacht.

41 Eskadron KMar

Ondanks dat in 1992 de herstructurering van het leger in volle gang is, is er voor de dienstplichtige marechaussee bij 41 EskKMar in Wezep werk genoeg. Pascal wordt geplaatst in het peloton van eerste luitenant W.C. Prins. De 'motor-

muizen' krijgen de beschikking over een echte MG V50 NATO met KMar-body. De mannen maken vele kilometers bij het begeleiden van zware transporten van Leopard 2A5 tanks, Leopard 2-bergingstanks (Buffel), Leopard 1 PRTL (Cheetah), Leopard 1-brugleggende tanks, M109A6 howitzers en YPR-765 pantservoertuigen.

In Duitsland worden oefeningen gedraaid waaronder een schietserie van drie weken. Bij de eerste oefening daar krijgt de groep waar Pascal toe behoort een tevredenheidsbetuiging van honderd gulden: gebak voor het hele peloton! Tijdens een bezoek aan de motorpool van Brigade Arnhem mag hij op een BMW K 75 RT Escortemotor rijden. Wel iets anders dan een MG V50 NATO! Nadat prof. mr. Pieter van Vollenhoven terug naar Apeldoorn is gebracht, mag Pascal in een Alouette III helikopter meevliegen naar Soesterberg!

Naast mooie en leuke dingen is de confrontatie met een dodelijk schietincident in Duitsland op Kamp Vogelsang een heftige gebeurtenis. Tijdens een schietserie wordt de loop van het 25 mm boordwapen van een YPR 765 verwisseld. Vermoedelijk is daarna iets misgegaan met een veiligheidspal en worden ongecontroleerd drie patronen verschoten. Er wordt een verbindingervoertuig geraakt, waarbij een militair levensgevaarlijk gewond raakt en aan de verwondingen overlijdt.

Op de thuisbasis in Wezep kan Pascal zijn vaardigheden goed op peil houden. Hij is veel in de sportzaal en op het sportveld te vinden. Zijn zelfstandigheid is hem bij zijn werkzaamheden bij 41 EskKMar goed van pas gekomen. Dat hadden ze destijds bij de keuring op Kattenburg toch wel goed gezien. Pascal is lid van het Onderdeeloverlegorgaan, waarvan de bataljonscommandant, luitenant-kolonel J. Vlaming, voorzitter is. Het eskadron heeft een tekort aan leidinggevendenden bij de club motormuizen en Pascals inzet en zelfstandigheid worden door kapitein D. van Putten (Commandant KMar 2008-2012) beloond met een bevordering tot dienstplichtig wachtmeester.

1992, Apeldoorn, demonstratie motorrijden op de ouderdag

1993, ongeval met een YPR-765, (vlnr) Pascal Smit met collega's mar2 Hoogma, mar2 Binnenpoorte, mar2 Plaatsman

1993, Pascal pakt zijn rust tijdens het begeleiden van een konvoi met Y-2300 10-tonners in Duitsland die daar aan het oefenen zijn voor uitzending naar Joegoslavië

Burgermaatschappij

Pascal wordt gevraagd bij te tekenen voor uitzending naar voormalig Joegoslavië. Maar begin 1992 doorkruiste de dienstplichtoproep zijn plannen al en hij besluit nu dat de studie technische bedrijfskunde voorgaat en zwaait af. Daarna rondt hij in drie jaar de vierjarige studie af; zijn stage loopt hij bij IBM in Utrecht.

Gedurende de dienstdtijd zijn er vriendschappen voor het leven ontstaan. Tot voor een jaar kwam een vaste groep 'dpl KMar-motormuizen' met aanhang op Hemelvaartsdag bij elkaar (zie ook MC 2018-2, 'In de hoogste boom'). Maar na 27 jaar vond een aantal van hen het genoeg en wilde hun Hemelvaartsvakantie anders invullen. Desondanks houdt de groep nog steeds contact met elkaar.

De eerste werkgever van Pascal wordt Forbo Krommenie, waar hij op de afdeling Marketing en Verkoop Nederland verantwoordelijk is voor de informatisering en automatisering. Daarna stapt hij over naar OASIS en wordt consultant op zijn vakgebied en specialiseert zich in 'business intelligence'. Hij wil een brugfunctie gaan vervullen tussen het vakgebied ict en het vakgebied business. Zijn ultieme doel is met een team oplossingen tot stand brengen die een organisatie ondersteunt in haar informatievoorziening van strategie tot en met operatie. Om voor zijn werk als consultant centraler in het land te wonen, verhuist hij in 2000 naar Tiel. Na gewerkt te hebben bij Daalderop en Getronics Pinkroccade besluit Pascal in 2012 voor zichzelf te beginnen. Tot op de dag van vandaag werkt hij als zelfstandig consultant voor zowel bedrijven als voor de overheid. Pascal is bestuurslid van de stichting DAMA NL (Data Management).

COVID-19

Pascal: "Sinds begin maart leef ik in een soort van quarantaine en werk vanuit huis. De werkdagen zijn veelal

1993, Wezep, kap Van Putten bevordert drie marechaussees: mar2 Smit (midden) tot wmr

gevuld met conference calls. In deze periode is mijn vriendin drie weken zwaar ziek geweest. Bij controles in het ziekenhuis bleek gelukkig haar saturatie wel in orde te zijn en moest ze thuis verder uitzielen. Inmiddels gaat het goed met haar. Met mij gaat het ook goed. De fysieke wereld is wel aanzienlijk kleiner geworden en de digitale wereld enorm gegroeid, maar als vakidoot in data-management en business intelligence zie ik daarin vele uitdagingen en kansen. Ondanks dat je niet veel buiten de deur komt, alleen voor de noodzakelijke boodschappen, houd ik mezelf aan de discipline om op werkdagen de wekker te zetten en uiterlijk 08.00 uur te starten met de werkdag. Dat zorgt voor ritme en structuur."

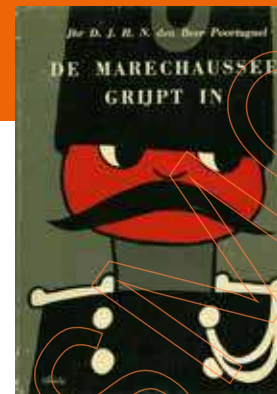
"In het begin, toen mijn twee kinderen niet meer naar school konden, was het even zoeken naar structuur voor hen en dan met name voor onze jongste (ADHD en een lichte vorm van autisme), maar gelukkig kon hij snel met de computer zijn huiswerk maken en leren. Toch was hij blij dat hij weer naar school mocht en zijn juffen en klas-

genoten weer fysiek kan zien en spreken in plaats van via de webcam."

"Normaal gesproken gaan wij met Hemelvaart altijd een paar dagen motorrijden samen met een aantal oud-marechaussee dienstmaten, maar ook dat ging dit jaar helaas niet door. Dat is toch altijd een samentreffen waar ik met plezier naar uitkijk. Maar dit soort tijden zorgt ook dat je tijd hebt om weer eens wat op te ruimen. Zo kom ik dan weer foto's en documentatie tegen vanuit mijn marechaussee tijd. Een periode waar ik met trots en voldoening op terugkijk. En dan ineens word je gebeld door een redacteur van Marechaussee Contact of je interesse hebt om iets te vertellen over je dienstdtijd en hoe je nu in het leven staat. Met alle plezier wil ik mijn ervaringen delen, dus vandaar dit verhaal."

"Hoewel ik zelf wel aardig ben gewend aan het thuiswerken, merk ik ook dat ik behoefte heb om gewoon weer onder de mensen te zijn en collega's te ontmoeten. Maar ja, voorlopig is het nog tot 1 september thuiswerken en dus tot die tijd vasthouden aan de discipline. Ik wens iedereen goede gezondheid toe, veel geluk, sterkte en natuurlijk 'Zonder Vrees en Zonder Blaam'."

Inmiddels is ons dagelijkse leven bijna vier maanden ontregeld. We moeten wennen aan de nieuwe samenleving met veel handen wassen, hoesten in de elleboog en ons houden aan de anderhalve-metermaatregel buiten de eigen woning. Niet alleen voor Pascal, maar voor alle SMC'ers die nog deelnemen aan het arbeidsproces, een lastige periode. Ook het interview met Pascal heeft op afstand plaatsgevonden, niet op anderhalve meter maar via e-mail en telefoon.

Bij de tachtig en nog nooit het gehucht uit geweest

De auto, maar vooral de autobus heeft het platteland dicht bij de stad gebracht en de buitenmensen niet alleen meer traffic- maar ook meer town-minded gemaakt. Misschien zijn ze er gelukkiger door geworden, misschien ook niet, wie zal het zeggen? De klederdichten, zo typisch voor onze contreien zijn er mee verdwenen en daarmee ook de mooie eenvoud der bevolking. De jongens en meisjes denken er niet aan om nog in de ouderwetse kleren te verschijnen, want ze lopen daarin voor gek in de stad. En daar gaan ze veel naar toe, overdag om te winkelen en 's avonds om naar de bios of een dancing te gaan.

Toch is het nog niet zo heel lang geleden, dat sommige gehuchten in het Zuiden van het land nog geheel afgezonderd waren van de rest van de wereld en alleen te bereiken waren langs een karrespoor of een bijna onberijdbaar fietspad. De toestanden in dergelijke gehuchten deden dan ook bijna Middeleeuws aan, terwijl de trap van de beschaving der bevolking op een peil stond van eeuwen terug.

In zulk een gehucht was een kindermoord gepleegd en toevallig was ik op de buitenbrigade op inspectie, toen de aangifte binnenkwam. Een meisje was zichtbaar zwanger geweest en na enige tijd had men haar weer opgedund gezien, maar van een kind had niemand iets bespeurd. Dat had men vreemd gevonden, maar werkelijk verdacht had het geleken, toen iemand vertelde, dat hij in de hei dicht bij de woning van het meisje had zien graven. Nu was dat verhaal voor mij niet zo heel gemakkelijk te volgen, omdat het gedaan werd in een taal die sterk afweek van het heersende dialect van het Zuiden. Ik meende zelfs Spaanse woorden op te vangen en latere onderzoekingen hebben mij geleerd, dat er in dat gehucht nog veel Spaanse woorden waren overgebleven uit de tijd, dat Spaanse wapenknechten ons land terroriseerden. Maar de brigadecommandant, die reeds lange tijd die brigade commandeerde, verstond dat taaltje uitstekend.

Wij gingen te voet op stap, omdat er alleen een ruig karrespoor naar dat gehucht liep en daar wees men ons de plaats, waar vermoedelijk iets begraven lag. De ons vergezellende maréchaussées staken de spade in de grond en inderdaad kwam er een groezelig pakje tevoorschijn, waarin zich het lijke bevond van een pasgeboren kind, dat zich reeds een ver gevorderde staat van ontbinding bevond. Het was een weinig smakelijke vondst, maar op de duur raak je aan een onverklikkelijke aanblik en reuk gewend. De gewone gang van zaken volgde, de officier van Justitie werd in kennis gesteld, die opdracht tot sectie gaf, waarbij nog geconstateerd kon worden, dat het kindje de verstikkingsdood was gestorven.

Maar voor deze officiële stappen werden ondernomen, ging de brigadecommandant op onderzoek uit. We gingen naar de woning van het meisje en daar kwamen we in een kamer, zó smerig als ik nog nimmer had gezien. Etensofs lagen op tafel en op de vloer tussen de kledingstukken en vodden, terwijl er een onbeschrijfelijke stank in het vertrek hing. En die kamer was bevolkt met een niet te tellen aantal mensen en kinderen van alle leeftijden, die daar allemaal schenen thuis te horen. Behalve wat kapotte tafels en stoelen waren er twee bedsteeën langs de wand. Uit een van die bedsteeën kwam een zacht gekerm, wat afkomstig bleek te zijn van een heel oude vrouw, die onder een hoop vodden lag, zo vies en zo vuil, dat het met geen pen te beschrijven is. Bij latere informatie bleek, dat zieke oma en opa met een aantal kleinkinderen in die bedstee sliepen en de rest van het gezelschap in de andere.

Je zou het voor onmogelijk gehouden hebben. Dat waren toestanden, die men rond 1920 nog in het Zuiden kon aantreffen. En toch waren die mensen niet doodarm, wat men zou veronderstellen. Meerdere mannen van wat men het gezin zou noemen, verdienden een redelijk loon als dagloner, ze bezaten een vrij aanzienlijk stuk bouw- en weiland, ze

hadden een 'koei' en een paar varkens, maar wat ze met het geld deden, mag Joost weten. Een gedeelte brachten ze natuurlijk naar de herberg van het gehucht en het overige stopten ze waarschijnlijk in een lange kous. Aan meubilair en zeep gaven ze het zeker niet uit.

De verhoren gingen niet van een leien dakje. De leden van de familie (ik weet nog niet, hoe die precies in elkaar zat) waren over het algemeen nogal stompzinig en je moest de antwoorden eruit trekken. Dat had pose kunnen zijn om het onderzoek te bemoeilijken, maar de opperwachtmeester verzekerde mij, dat het niet zo was. De mensen stonden op een zeer lage trap van beschaving en de ontwikkeling van hun geestvermogens ging niet uit boven die van hun voorouders in de Middeleeuwen.

Met de ondervraging van het meisje ging het helemaal niet vlot. Het kind, ze was pas zestien jaar, zat maar ineengedoken op een stoel en haar antwoorden bestonden aanvankelijk uit een binnensmonds gemompel, waar niets van te maken was. Doch de brigadecommandant kreeg haar toch eindelijk aan het praten, hoewel met horten en stoten.

Aanvankelijk ontkende ze zwanger geweest te zijn, maar toen ze inzag, dat ze dat onmogelijk kon volhouden, deed zij een verhaal, dat op het volgende neerkwam: ze had in een bosperceel hout gesprokkeld voor de kachel en op de terugweg ontmoette ze een onbekende jongen. Ze hadden een ogenblik gepraat en toen was die jongen begonnen met te stoeien. Aangezien ze nog nooit omgang met jongens had gehad, was ze toen totaal onwetend geweest en had ze hem maar laten begaan. Nu begreep ze wel, dat die jongen gemeenschap met haar had gehad en dat ze daarvan zwanger was geworden. Een dag of tien geleden was ze bevallen en het kindje was doodgeboren. Haar vader had het lijke in de hei begraven.

Toen werden de huisgenoten gehoord en om met een bekende radiocauseur te spreken: je kunt het geloven of niet, maar zij allen verklaarden, dat het meisje 's middags in de bedstee was bevallen, waar ze met vele anderen 's nachts sliep en dat geen van allen iets ervan gemerkt hadden, terwijl ze toch in de kamer aanwezig waren geweest. Het klonk vrij onaannemelijk en tot op de dag van heden, weet ik nog niet of ze toen gelogen hebben of niet. Vermoedelijk wel. Toen later de opperwachtmeester daar terugkwam en vertelde, dat was vastgesteld, dat het kindje de verstikkingsdood was gestorven, heeft het meisje na een langdurig verhoor bekend, dat het kind geleefd had en dat ze, omdat ze bang was voor de schande, het onder een kussen had verstikt.

Maar ik ben niet meer teruggeweest.

Toen ik eenmaal uit die stinkende kamer was, had men mij er met geen tien paarden weer in gekregen en als ik later ergens een erge stank rook, dacht ik dadelijk terug aan dat huis, dat meer op een varkensstal had geleken dan op een menselijke woning. Maar voor ik vertrok, deed opa een la van een kast open en liet me een verzameling munten zien, die hij links en rechts had opgegraven. Die munten waren allen uit de tijd van de Spaanse overheersing en hoewel ik er geen verstand van heb, leek het mij dat een verzamelaar er een aardige duit voor gegeven zou hebben. En passant vertelde opa, die op het randje van seniliteit was, mij nog, dat hij bij de tachtig was en nog nooit buiten zijn gehucht was geweest. Was dat even honkvast!

Thans is dat gehucht door een harde weg met de bewoonde wereld verbonden en

dagelijks stoppen er autobussen. Er zijn veel nieuwe huizen bij gekomen en langzamerhand begint het een beter aanzicht te krijgen. Misschien is opa met zo'n bus nog eens de wijde wereld ingegaan, maar eerder vermoed ik, dat hij nog een grotere reis heeft gemaakt, maar dat vermeldt de historie niet.

Laat maar lekker branden

Als districtscommandant der Maréchaussée maak je van alles mee, tenminste in de goede, oude tijd. Zo bestond er een voorschrift dat de districtscommandant diende gewaarschuwd te worden als er brand was. Die bepaling dateerde nog uit de dagen, dat de gemeentepolitie van de stad uit één inspecteur en zes agenten

bestond. De maréchausséebrigade zorgde dan meestal voor het onderzoek en de afzetting, terwijl de vrijwillige brandweer pompte van wat heb ik jou daar om een dunne straal water te produceren.

Nu was mijn aanwezigheid bij zo'n brand verre van noodzakelijk. De brigadecommandant had de leiding en aan hem was het ten volle toevertrouwd. Ik bepaalde er mij dan ook meestal toe een praatje te maken met deze of gene, een paar gemeenplaatsen te gebruiken, te zeggen dat het gebouw brandde als een fakkel of dat de brandweer het wel gauw meester zou zijn en meer dergelijke super intelligente opmerkingen. Wanneer ik dan meende voldoende acte de présence gegeven te hebben, ging ik weer huistoe. De volgende dag stond ik dan in de courant bij de autoriteiten, die bij de brand aanwezig waren geweest...

Kort nadat ik mijn commando had aanvaard, ging het met een deel van de industrie erg slecht en dat scheen hoe vreemd ook, invloed te hebben op het aantal branden. Enige malen in de week ging er zo'n fabriekje in vlammen op, maar gelukkig bleek het steeds goed verzekerd te zijn. Maar de onderzoeken leverden nooit iets op, behalve

één keer, toen de brand niet doorging, omdat een dot brandende petroleum terecht was gekomen op een paardeharen divan, die niet branden wilde en alleen maar wat had gesmeuld. Maar de brigadecommandant scheen langzamerhand wel over een zesde zintuig te beschikken of wellicht was hij helderziend geworden, want zijn voorspelling, dat dat of dat fabriekje er nu wel gauw aan zou gaan, kwam dikwijls maar al te goed uit.

Nu gebeurde het, dat ik twee nachten in successie uit m'n bed was gehaald om zo'n brandje bij te wonen en ik had er schoon genoeg van. Ik dacht de derde avond nu eens lekker wat slaap in te halen, maar ik was juist in m'n eerste doezel, toen er gebeld werd. Ik sliep aan de voorkant, opende het raam, stak m'n hoofd eruit en zag een maréchaussée op de stoep staan. "Wat is er?", vroeg ik weinig vriendelijk en nog wat slaapdronken. "De fabriek van meneer A staat in brand, luitenant." "Mooi", antwoordde ik "laat maar lekker branden." Ik sloot het raam, wipte in bed en de fabriek is zonder mij tot de grond toe afgebrand. Blijkbaar was het verslag voor de krant reeds gemaakt, want de volgende dag stond er in, dat ik aanwezig was geweest en toen was ieder weer gerust.

Amsterdam, 4 mei 2020 Sobere maar indrukwekkende Nationale Herdenking op een lege Dam

In maart 2020 legt het coronavirus Nederland plat, ook de Nationale Dodenherdenking op 4 mei op de Dam in Amsterdam ontkomt niet aan de coronamaatregelen. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei dat normaliter inhoud en vorm geeft aan de herdenking, staat voor de taak er nu een andere invulling aan te geven. Deze 4e mei zitten we 's avonds om 19.00 uur thuis voor de buis, waar we getuige zijn van een sobere maar indrukwekkende herdenking. | Door: Frans Meijer

Voorafgaand aan de herdenking op de Dam is via defensie.nl een herdenking bij de Canadese begraafplaats in Holten online te volgen, waarbij ook minister van Defensie Ank Bijleveld aanwezig is. Volgens komt Omroep Gelderland om 13.30 uur met een rechtstreeks verslag vanaf Nationaal Ereveld Loenen, waar vierduizend oorlogs- en vredesmissie-slachtoffers begraven liggen. Bert Carper vertelt over de arrestatie van zijn vader Theodorus Jacobus (1897) die opperwachtmeester bij de Staatspolitie was, maar ook in het verzet zat. De Sicherheitsdienst Heerenveen zocht op 3 januari 1945 eigenlijk zijn neef, maar hij bleef volhouden niet te weten waar deze was. Hij belandde in Kamp Neuengamme, overleed daar en is in 1960 herbegraven op het ereveld in Loenen. Ook in Loenen zijn er vanwege het coronavirus geen

nabestaanden en andere belangstellenden aanwezig.

Het Veteraneninstituut verrast met een 'digitaal erecouloir' waarin de achttien veteranen onder wie de KMar-veteranen Mandy Langenhuizen (was vorig jaar op de Dam) en Guus Hetharie, hun verhaal vertellen. Zie www.veteraneninstituut.nl/verhalen-van-veteranen.

Een doodstille Dam

Op de Dam in Amsterdam komen normaal op 4 mei duizenden mensen bijeen voor de Nationale Dodenherdenking. Nu zien we op televisie een lege Dam, het is doodstil, alleen de duiven roeren zich. Terwijl de Dam ook dit jaar het toneel zou moeten zijn van een delegatie van zestig actief dienende militairen met daarin twaalf man van de Koninklijke Marechaussee, gevolgd door zestig vete-

ranen van het Veteranen Platform/veteraneninstituut. Maar ook de erecouloir die daar zou moeten staan, zit nu thuis voor de buis. In de erecouloir zouden zes KMar-veteranen staan: adjudant Guus Hetharie (drugsbestrijding Schiphol), opperwachtmeester Ruben Reinders (meldkamer KMar) en wachtmeester der 1e klasse Jeroen Bogaers (OTCKMar) en namens Stichting Marechaussee Contact de adjudanten b.d. Bert van Horen en Loek Ruppert.

Erecouloir

Om voor een plaats in de erecouloir voor 4 mei in aanmerking te komen, kunnen KMar-veteranen – actief of postactief – zich aan het begin van het jaar aanmel-

ao Guus Hetharie met zijn KNIL-vader op wie hij zo trots is

den. Naast motivatie van hun verzoek dienen de 'sollicitanten' ook deel te nemen aan de twee oefendagen. Voor de meesten is het immers de eerste keer dat zij in de erecouloir staan. Iedere veteraan staat er om een persoonlijke reden. Veteraan Jeroen Bogaers verwoordt zijn deelname als volgt: "Ik vind het een eervolle taak om eer te bewijzen aan hen die het hoogste offer brachten. Tijdens mijn uitzending in Afghanistan sneuvelde collega Jos ten Brinke en dat kwam hard aan." Loek Ruppert vult aan: "Elke veteraan moet kunnen deelnemen. Het brengen van een eerbetoon aan de slachtoffers van alle oorlogen spreekt mij aan, en we mogen vooral niet vergeten wat er tussen 1940 en 1945 gebeurde."

Een plaats in de erecouloir vervult de veteranen met trots. Voor wat betreft de huidige herdenking merkt Bert van Horen op: "In mijn ogen had de erecouloir er ook nu mogen staan. Het zou de Dam specialer hebben gemaakt." Guus Hetharie verklapt: "Wat had ik daar nu graag gestaan, eervol en in navolging van mijn zus en haar man die een marinegeschiedenis hebben. Mijn gedachten zijn bij alle gevallen in oorlogen en missies, maar ook bij mijn vader – een Ambonees – die KNIL-militair was en in 1950 op dienstbevel naar Nederland moest tot – zo werd gezegd – er een Republiek der Zuid-Molukken was gerealiseerd. Hij overleed in 2013." Overigens staan alle veteranen die dit jaar een plaats in de erecouloir zouden hebben, nu op de lijst voor de erecouloir 2021.

Een lege Nieuwe Kerk

Naast een lege Dam zien we nu ook een nagenoeg lege Nieuwe Kerk, waar na het orgelspel de ceremoniemeester van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, Jos Coumans, de ceremonie inleidt. Vervolgens vertellen vier personen wat hun band met de herdenking is. Zo vertelt majoor KMar Maria Donk over haar vader, hoe hij tijdens de Tweede Wereldoorlog als dwangarbeider in Duitsland te werk werd gesteld en later gevangengenomen werd. Van hem leerde zij wat vrijheid betekent; zij kon uit vrije wil solliciteren bij de KMar en op vredesmissie gaan: "Ik sta hier om de overleden slachtoffers van oorlogsgeweld te eren." Daarna geeft schrijver Arnon Grunberg een voordracht, gevolgd door een optreden van zangeres, (musi-

cal)actrice en presentatrice Simone Kleinsma, begeleid door een klein ensemble van het Metropole Orkest. Tot slot is het woord aan hoofd krijgsmacht rabbijn Menachem Sebbag. De plechtigheid in de kerk wordt afgesloten met het Indisch Onze Vader, gezongen door zanggroep Wishful Singing.

Kranslegging

Na de plechtigheden in de kerk volgt de kranslegging. Het militaire orkest, samengesteld uit alle krijgsmachtdelen, speelt het eerste deel van de compositie 'Tot de doden'. Wanneer de paukenist zich laat horen, gaan de paleisdeuren open en lopen koning Willem-Alexander en koningin Máxima de Dam op. Zij worden vergezeld door de voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, Gerdi Verbeet, minister-president Mark Rutte, burgemeester Femke Halsema en schoutbij-nacht Ludger Brummelaar, chef van het Militaire Huis.

De koning en de koningin leggen een krans namens de gehele Nederlandse bevolking. Om de twee minuten stilte daarna aan te geven volgt om 20.00 uur het taptoe-signaal. Het signaal klinkt niet alleen op de Dam: op zeven andere plaatsen laten militaire hoornblazers hetzelfde horen, zoals op de Grebbeberg en bij de Maasbruggen. Op Schiphol wordt ingezoomd op de hoornblazer van het Orkest KMar, terwijl op initiatief van Oranjestichting Etten-Leur overal in Nederland blazers het taptoe-signaal in hun woonwijk laten horen, gevolgd door het Wilhelmus. Loek Ruppert: "Mijn echtge-

note en ik hebben in de tuin staan luisteren naar het taptoe-signaal van iemand uit de buurt."

Na de twee minuten stilte en het Wilhelmus draagt de 15-jarige Haagse scholiere Eva Pronk, winnares van een gedichtenwedstrijd, haar gedicht 'Vrijheid' voor. Vervolgens legt de eerste generatie oorlogsgetroffenen kransen voor verschillende groepen oorlogsslachtoffers. Bij de vijfde krans komen KMar-veteraan en bewoner van Bronbeek Bol Kerrebijn en zijn zoon Roy in beeld. Zij zouden de krans daadwerkelijk hebben gelegd, ware het niet dat de coronacrisis roet in het eten gooide.

Mooie woorden

Ruben Reinders verklaart dat hij met echtgenote en dochter naar de lege Dam heeft gekeken. Hij bewondert de mooie woorden van alle sprekers, in het bijzonder de toespraak van onze koning. Jeroen Bogaers benadrukt verder nog dat hij zijn kinderen het hoe en waarom meegeeft van de dodenherdenking. Bert van Horen sluit af: "Een lege Dam is echt onwerkelijk, apart en toch indrukwekkend.

De mooie toespraak van de koning viel iedereen op. Ik woon al dertien jaar over de grens in Duitsland. Het voelt vreemd om daar de Nederlandse driekleur halfstok te hangen, dus dat doe ik maar niet.

Hopelijk komen we de coronacrisis snel te boven en hoeven we nooit meer een Nationale Dodenherdenking als deze mee te maken."

aoo b.d. Loek Ruppert

wmr1 Jeroen Bogaers

2013-2014 laatste NL-deelname aan de MFO-missie (Sinaï)

2013, MFO North Camp, wachttoren

De Nederlandse deelname aan Multinational Force and Observers (MFO) in de Sinaï woestijn (1982-1995) ligt al een kwart eeuw achter ons. Er is veel over gepubliceerd, ook door luitenant-kolonel b.d. Joop van der Hoogt in 'Museumbrochure nr. 35' (2010). Minder bekend is dat daarna in de jaren 2013-2015 de KMar nogmaals MFO met drie rotaties heeft gediend. Majoor b.d. Roel Ridders attendeerde de redactie op deze deelname. | Door: Frans Meijer

Tijdens de Zesdaagse Oorlog van juni 1967 veroverde Israël de Sinaï op Egypte. Bij het overleg in het Amerikaanse Camp David op 26 maart 1979, bleek Israël bereid zich uit de Sinaï terug te trekken onder toezicht van de VN. Dit in ruil voor gedeeltelijke demilitarisatie van dit schiereiland en vrij scheepvaartverkeer door de Straat van Tiran en het Suezkanaal. De Sovjet-Unie weigerde echter met de plaatsing van een nieuwe vredesmacht in te stemmen. Hierop voorbereid had de VS al duidelijk gemaakt dat ze naar een multinationaal alternatief zouden zoeken. Israël en Egypte ondertekenden op 17 juli 1981 een akkoord waarin ze instemden met de oprichting van de *Multinational Force and Observers* (MFO). De missie werd betaald door Egypte, Israël en de VS. Het mandaat voor MFO was feitelijk een overeenkomst tussen de staten Israël en Egypte.

MFO-missie

In hoofdlijnen moest MFO toezien op de naleving van de territoriale en militaire bepalingen in de Camp David-akkoorden en schendingen voorkomen. Het duurde tot maart 1982 voordat de Israëlische troepen de Sinaï hadden

verlaten en MFO kon starten met troepen uit twaalf landen. Aan het hoofd stond een directeur-generaal die zetelde in Rome. Egypte en Israël verdeelden de Sinaï in vier van noord naar zuid lopende zones. De vredesmacht werd in 'Zone C' geplaatst op observatieposten, checkpoints en zeven *Sector Control Centers*, die zich langs de Egyptisch-Israëlische grens uitstrekten tot Sharm-el-Sheikh, en verder tot in de Sinaï-punt van Egypte. Let wel: acht landen van toen doen dit nu nog steeds, al 38 jaar lang!

NL-deelname

Van maart 1982 tot mei 1995 nam Nederland deel aan MFO met 84 'verbindelaars' (later minder) van marine, land- en luchtmacht voor de *Force Signal Unit* en 21 marechaussees voor de *Force Military Police Unit* (FMPU) onder leiding van *force military police advisor*, een luitenant-kolonel van de KMar. FMPU bestond uit militaire politie, recherche en de *provost marshall*, voornamelijk bezet door de KMar. FMPU was verantwoordelijk voor de politietaken in het MFO-inzetgebied. Het aantal marechaussees breidde in 1989 uit tot zelfs 36 man per halfjaar,

inclusief enkele dienstplichtigen.

Controle op een aantal grensposten en het begeleiden van vips kwamen erbij. Wachtmeester der 1e klasse Jacob Westenberg kwam daar in december 1994 bij een verkeersongeval om het leven.

Vervolg NL-deelname 18 jaar later

De Nederlandse bijdrage aan MFO kreeg in 2013/2014 een vervolg met drie rotaties van vier militairen: een luitenant-kolonel van de luchtmacht,

2013, MFO North Camp, voertuigen van MFPU

2013, MFO North Camp, stafgebouw

een kapitein van de landmacht en van de marechaussee een majoor en een adjudant. Majoor b.d. KMar Roel Ridders uit de 2e rotatie legt uit: "In 1995 namen de Hongaren de FMPU-taak van de KMar over, maar de MP-inzet van de Hongaren liep naar de ervaring van 'Rome' al jaren niet naar wens. Mannen van de Hongaarse landmachteenheden waren met een spoedcursus ineens MP'er geworden. Ze spraken belabberd Engels en waren wars van innovaties. De Hongaarse recherchecomponent van de FMPU functioneerde overigens prima; zij waren in het dagelijkse leven al werkzaam als rechercheur bij de politie."

"De directeur-generaal van MFO vroeg Nederland speciaal om twee KMar-militairen (*Senior investigator* en *Investigative assistant*) voor de hervorming van de MP-component. Onze komst naar MFO werd – denk ik – niet in dank afgenomen. Met een beetje draaien en paaien bereikten we ondanks de argwaan toch veel. We hamerden op aangiftes doen en zaken niet onder de mat te schuiven. De recherchecollega's ondersteunden we door onze ervaringen met hen te delen en veel met ze te sparren. Daarnaast namen we regelmatig piketdiensten van ze over. We hebben het werk van onze voorgangers van rotatie 1 voortgezet door onder andere het verkeersongevallenrapport van acht fysieke bladen om te zetten naar één digitaal blad. De adjudant ontwikkelde lesprogramma's voor de MP-leidinggevenden en gaf daarin ook daadwerkelijk les op zowel *North Camp* als *South Camp*."

"We werkten vanuit de staf van de *Force Commander* op *North Camp*, maar we waren zeer regelmatig te vinden in het zuiden van de Sinai. Vanwege de onveilige situatie in het gebied vlogen we regelmatig heen en weer met een Canadees vliegtuigje; we stonden hoog op de gebruiksladder! Ter completering: de overste trad op als *Senior* van de rotatie en was als sectiehoofd *Force Protection and Security* werkzaam binnen de staf van het Operatiecentrum. De kapitein verrichtte werkzaamheden als *Military Information Officer*. Vanwege zijn specifieke kennis van onder meer de Arabische taal was hij vaak een vraagbaak voor de leiding van de missie."

Roel vervolgt: "De kerstdagen hebben de overste en ik als gast van vele landen doorgebracht bij een behoorlijk aantal kerstdiners. Daarnaast was mij verzoekt om als speaker het traditionele kerstspel op *North Camp* aan elkaar te praten, terwijl de adjudant zich voordeed als een van de wijzen uit het oosten. Omdat we als zeer kleine rotatie geen eigen onderkomen (bar) hadden, werden de drie NL-rotaties zeer gastvrij geadopteerd door de collega's van het Canadese contingent. Mijn verlof mocht ik samen met mijn echtgenote in Israël doorbrengen. Het vertrek naar Israël vanuit *North Camp* werd destijds nog even uitgesteld doordat er in het operatiegebied onregelmatigheden werden geconstateerd. Een dag later mocht ik alsnog, in konvooi, naar Israël vertrekken waar we gedurende een aantal weken diverse bekende plaatsen bezochten. Aan het einde van onze MFO-tour zijn we vanuit *South Camp*

naar Athene gevlogen en na een paar dagen adaptatie in Griekenland teruggekeerd naar Nederland."

2013, MFO North Camp, Roel Ridders bij de opstapplaats van de shuttibus naar Israël

Roel Ridders heeft vanaf lichting 1975-4 een veelzijdige carrière gekend. Hij maakte drie uitzendingen mee (Bosnië, Afghanistan en Sinai), was werkzaam bij de toenmalige CRI en later bij het Centrum Versterking Opsporing van de Politie. Hij behoorde tot de oude categorie met een wachtmeesterkursus. Verder deed hij diensten bij drie brigades (Soestdijk, Brielle en Schöppingen), 104 EskKMar, Recherche School, Algemene Politiedienst Schiphol, Districtsstaf Noord-Brabant en later GOF (recherchegroep) en Staf KMar. Sinds de tsunami in Thailand (2004) tot aan zijn dienstverlating maakte hij als tactisch rechercheur deel uit van de kernstaf van het Rampen Identificatie Team. Kort na zijn terugkeer uit de Sinai verliet hij de KMar met leeftijdsontslag.

Liquidatieactie loopt uit de hand

Deel 48 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door: Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

Een knokploeg wil een echtpaar dat met verraad dreigt, uit de weg ruimen. Doch, de uitvoering verloopt anders dan gepland, er vallen eigen slachtoffers.

Kees Hundt (25), gedemobiliseerd sergeant-capitulant, krijgt in augustus 1940 een aanstelling bij het Korps Rijksveldwacht als tijdelijk rijksveldwachter en gaat voor zijn opleiding naar de politie-school in Hilversum. Na een spoedopleiding van twee maanden wordt in oktober Groningen de standplaats voor de nieuwe rijksveldwachter. Echter, de rijksveldwacht wordt door de bezetter per 1 maart 1941 opgeheven en het personeel gaat over naar de Marechaussee. Hundt wordt ingedeeld als marechaussee bij de staf van District Groningen, maar in juni 1942 overgeplaatst naar Rivierbrigade Groningen in de functie van marechaussee motordrijver op een vaartuig. Bij de politiereorganisatie van maart 1943 wordt hij aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie en ingedeeld als bootsman bij de 'Politie te Water' met als standplaats Groningen.

Kees trouwt in december 1943 in Groningen met Ali van Ringen; in juli 1945 wordt hun zoontje geboren. Volgens Ali is Kees fel anti-Duits en weigert bijvoorbeeld om Duitse officieren te groeten. Kees is voor een knokploeg hun contactpersoon bij de politie en is betrokken bij het vervoer van illegale wapens. Ook is bekend dat hij zijn uniform en wapen aan Henk Bennink (23) heeft uitgeleend. Deze Bennink maakt deel uit van de groep Wardenaar, een 'wilde' knokploeg, een ploeg niet onder provinciale sturing.

Slager Doornbos in Oosterhoogebrug (nu een wijk in Groningen) verleent regelmatig onderdak aan illegale werkers, zoals Henk Bennink. Doornbos heeft een motorfiets, die hij ook uitleent voor illegaal werk. Op een keer wordt de motor niet teruggebracht, die zou gestolen zijn. Echter, Doornbos komt erachter dat zijn motor is verpatst door de laatste gebruiker. Hij klaagt hierover en dreigt aangifte bij de politie te doen. Bang voor dit ver-

raad wordt besloten om Doornbos en ook zijn echtgenote uit de weg te ruimen.

Op 5 februari 1945 omstreeks 19.00 uur wordt Doornbos van huis gelokt en onderweg door zijn begeleider gedood. Zijn lichaam wordt de volgende morgen in de gemeente Muntendam gevonden. Kort na Doornbos' vertrek vallen twee mannen zijn woning binnen en schieten zijn vrouw neer. Bennink, die een kind van het gezin naar bed heeft gebracht, komt net de trap af. Onwetend wat er gaande is, schiet hij op de indringers, maar wordt ook zelf geraakt. Buiten gekomen lukt het hem nog zijn wapen in het Damsterdiep te gooien en valt daarna zwaargewond op straat. Het tragische is dat de twee indringers ook van de groep Wardenaar zijn: Henk Wardenaar (21) en Jan Kruijer (23). Bennink wist nergens van, heeft in de verwarring zijn makkers niet herkend en heeft Kruijer neergeschoten. Wardenaar weet te ontkomen.

De politie is snel ter plaatse en de drie gewonden worden overgebracht naar het ziekenhuis in Groningen; Kruijer overlijdt de volgende morgen.

Op 8 februari valt de *Sicherheitspolizei* bij Winsum de boerderij van Kornelis Dijkstra binnen, de onderduikgever van Kruijer. Hij wordt meegenomen naar het ziekenhuis en in het lijkenhuis herkent hij Jan, met een schot in het hoofd. Dijkstra: "Vervolgens bracht men mij naar een van de andere jongens, die leefde nog doch was zwaargewond; vier schotwonden had hij. Deze had blijkbaar alles verteld, want hij zei tegen mij: 'Ontken maar niet, want zij weten alles'."

Op 19 februari wordt Kees Hundt thuis aan de Trompkade gearresteerd. Vanuit het Huis van Bewaring in Groningen wordt hij later overgebracht naar Kamp Amersfoort. Vandaar moet hij op 15 maart op transport naar concentratie-

Kornelis (Kees) Hundt wordt geboren op 11 april 1915 in het buurtschap Kalkwijk bij Hoogezand. Vader Hundt is machinist/metaal draaier. Kees groeit daar op als jongste in een gezin met drie kinderen. Na twee klassen mulo gaat hij werken als monteur.

Voor zijn dienstplicht komt Kees in april 1935 op bij de genie in Utrecht. Negen maanden later gaat hij als dienstplichtig sergeant-effectief met groot verlof. In december 1937 keert hij vrijwillig terug en tekent bij het Regiment Genietroepen een contract voor zes jaar als sergeant-capitulant. Dit dienstverband geeft na afloop zekerheid van een andere baan in overheidsdienst. In oktober 1938 wordt hij geplaatst bij 3 Regiment Genietroepen (verlichtingstroepen). Na de afkondiging van de mobilisatie op 28 augustus 1939 wordt sergeant Hundt voor het opleiden van rekruten geplaatst bij het Depot Genietroepen (2e compagnie, III Depotbataljon) gelegerd in de Speelmanndwarsstraat te Rotterdam. In de meidagen van 1940 wordt Hundt ingezet bij de verdediging van Rotterdam en maakt op 14 mei het Duitse bombardement mee. Na de capitulatie wordt hij per 15 juli 1940 gedemobiliseerd.

kamp Neuengamme bij Hamburg. Hij wordt tewerkgesteld in het *arbeitslager* Hamburg-Spaldingstrasse, ondergebracht in een voormalige fabriek. De gevangenen moeten opruimen in de door geallieerde bombardementen verwoeste stad. Op 11 april, op zijn 30e verjaardag, is Kees, volgens verklaring van een kamp-overlevende, gestorven. Van Kornelis Hundt is geen aanwijsbaar graf.

Ook boer Dijkstra komt in Neuengamme terecht en overleeft na de ontruiming de hel van de schepen in de Lübeckerbocht. Mevrouw Doornbos herstelt van haar schotwond. Henk Bennink wordt op 8 april 1945 met tien anderen bij Norg doodgeschoten.

Marcel van der Linden, reservist en directiechauffeur

I Door: Freerk van Rossem

Reservist zijn bij de Koninklijke Marechaussee doe je in principe naast je burgerbaan. Wat is dat dan voor werk? En hoe zijn de contacten met de KMar tot stand gekomen? Deze keer een gesprek met wachtmeester der 1e klasse Marcel van der Linden, werkzaam als directiechauffeur bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en reservist bij de grensbewaking op Schiphol.

Voor Marcel is corona een tijd van pieken en dalen. Als chauffeur heeft hij het extra druk omdat de trein als woon-werkverkeer voor de AFM-directie nu even geen optie is. En Schiphol ligt helemaal plat zodat er aan de grens voor Marcel niets te doen is. Een mooie gelegenheid om samen met SMC zijn KMar-tijd door te nemen!

De ouders van Marcel vinden het belangrijk dat hij een goede opleiding gaat volgen, dus begint Marcel na de mavo vol goede moed aan de opleiding werktuigbouwkunde aan de mts in Leiden. Hij komt echter al snel tot de conclusie dat deze opleiding eigenlijk niets voor hem is. Dan valt zijn oog op een advertentie van de Koninklijke Marechaussee in de Veronicagids. (Het werven van defensiepersoneel gebeurde in die tijd veel via radio- en televisiegidsen.) De bon is snel ingevuld

en opgestuurd, waarna hij wordt uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Marcel: "Dat gaf thuis nog wel een beetje gedoe want nu moest ik mijn ouders vertellen dat ik toch graag iets anders wilde doen!" Maar uiteindelijk begint hij op 4 januari 1982 aan de opleiding in Apeldoorn.

Na het behalen van zijn marechausseediploma A wordt Marcel geplaatst bij de wacht van het ministerie van Defensie op het Plein Kalvermarkt Complex (PKC) in Den Haag. Een prima periode om werk en studie te combineren zodat hij na een jaar zijn B-diploma weet te behalen en daarmee ook opsporingsambtenaar wordt. Exact twee jaar na zijn start bij de marechaussee wordt hij geplaatst op Schiphol. "De KMar op Schiphol telde in die tijd een kleine 120 medewerkers, dus dat was binnen de eenheid nog behoorlijk overzichtelijk, terwijl het op Schiphol vanwege de vele politie-eenheden die daar rondliepen, soms lastig opereren was. Zo waren er de rijks-, gemeente- en luchthavenpolitie maar ook de bewapende bedrijfsbeveiliging van de KLM actief", zegt Marcel.

Gedurende zijn tijd op Schiphol raakt Marcel – door het frequent begeleiden van uitzettingen – verslaafd aan het vliegen. Marcel: "Een mooie tijd, waarin veel kon. Tijdens de heenreis zat ik ►

4 januari 2020, exact 38 jaar geleden begon Marcel van der Linden in peloton 82-1 in Apeldoorn en dat verdient een bloemetje. Marcel (midden), zijn echtgenote en aoo Peter Schipper

- achterin het vliegtuig; terug kreeg ik een plaats in de businessclass of in de cockpit."

Na zes jaar volgt plaatsing bij de politiedienst in Den Haag om aansluitend aan de slag te gaan bij de districtsstaf op de rechercheafdeling in Stolzenau. Daarna gaat Marcel terug naar het OCKMar voor de wachtmeesteropleiding. "Dat liep helaas anders dan gedacht, want in die periode kreeg ik twee keer een zware hernia waardoor ik de opleiding niet af kon maken." Dat het met zijn rug weer goed komt, bewijst – na plaatsing bij Brigade Ermelo en een uitzending naar Bosnië – de motorpool Amsterdam waar hij aan de slag gaat

en vele jaren DNB-transporten begeleidt. Toch gaat het werkende leven van Marcel er op enig moment totaal anders uitzien: hij wordt directiechauffeur bij De Nederlandsche Bank. "Een behoorlijke ommezwaai na 23 jaar KMar", zegt Marcel. "Maar een mooie nieuwe uitdaging die na enige tijd werd uitgebreid met het vervoer van topmannen van andere (beursgenoteerde) bedrijven. Uiteindelijk belandde ik bij de AFM in Amsterdam waar ik nu nog steeds werkzaam ben."

Als een vis in het water

"Maar de marechaussee bleef trekken, dus na negen jaar en elf maanden (je mag niet langer dan tien jaar uit dienst

zijn geweest) werd ik na een best wel langdurig traject van keuringen en tests opnieuw aangenomen." Marcel voelt zich inmiddels als een vis in het water op Schiphol waar hij – na onder andere de trainingen basisvreemdelingenzorg en omgaan met pepperspray – toezicht houdt bij de grens en daarnaast meedraait met politiediensten.

"Gemiddeld genomen draai ik ongeveer vijf diensten per maand, wat goed te combineren is met het werk van mijn vrouw die grondstewardess bij de KLM is." En ondanks dat alle coronamaatregelen voor zowel Marcel als zijn vrouw een behoorlijke impact hebben op hun werk, heeft hij zijn draai als reservist op Schiphol helemaal gevonden!

Creatieve combinatie

Wat doe je als je de dagelijkse werkzaamheden in deze crisistijd niet meer mag en kunt uitoefenen? Je hebt geen idee hoelang het gaat duren voor je weer aan de slag mag. Je gaat niet bij de pakken neerzitten. Dan word je creatief. In tijden van crisis komen vaak de mooiste dingen in de mens naar boven. Zo ook bij Joost van Genugten.

Joost is parttime professioneel bastubaïst bij het Orkest Koninklijke Marechaussee en daarnaast groepslesinstructeur bij een sportschool in Breda. Evenals veel andere musici en sporters is hij aan huis gebonden en biedt hij muzikale en sportieve filmpjes digitaal aan bij opdrachtgevers. Op een besloten facebookpagina geeft hij live sportlessen.

Bij het maken van de filmpjes loopt hij tegen de uitdaging aan het filmmateriaal bruikbaar te maken voor de deelnemers. Thuis is meestal niet het juiste oefenmateriaal voorhanden. Hij stimuleert hen om met een ruime blik rond te kijken. Joost heeft thuis vier bastuba's staan die aardig wat wegen. De lichtste weegt circa acht kilo, de zwaarste circa twintig. Als ode aan de musici en sportinstructeurs die vanuit huis moeten werken en tegen grote uitdagingen aanlopen, maakte hij een filmpje waarin

hij zijn beide passies combineert: de 'Total Tuba Training'. De achterliggende boodschap: met de spullen om je heen kun je zelf een creatieve combinatie maken.

Ook de bastubaïst van het Orkest KMar moet zijn lichamelijke conditie op peil houden. Ik heb altijd het idee gehad, dat alleen de man met de grote trom het zwaar had. De redactie wenst Joost veel succes in deze periode en hoopt dat hij samen met het orkest snel weer zijn noten ten gehore mag brengen.

Zie de training op [youtube.com](https://www.youtube.com), [total tuba training](#) of scan deze QR-code

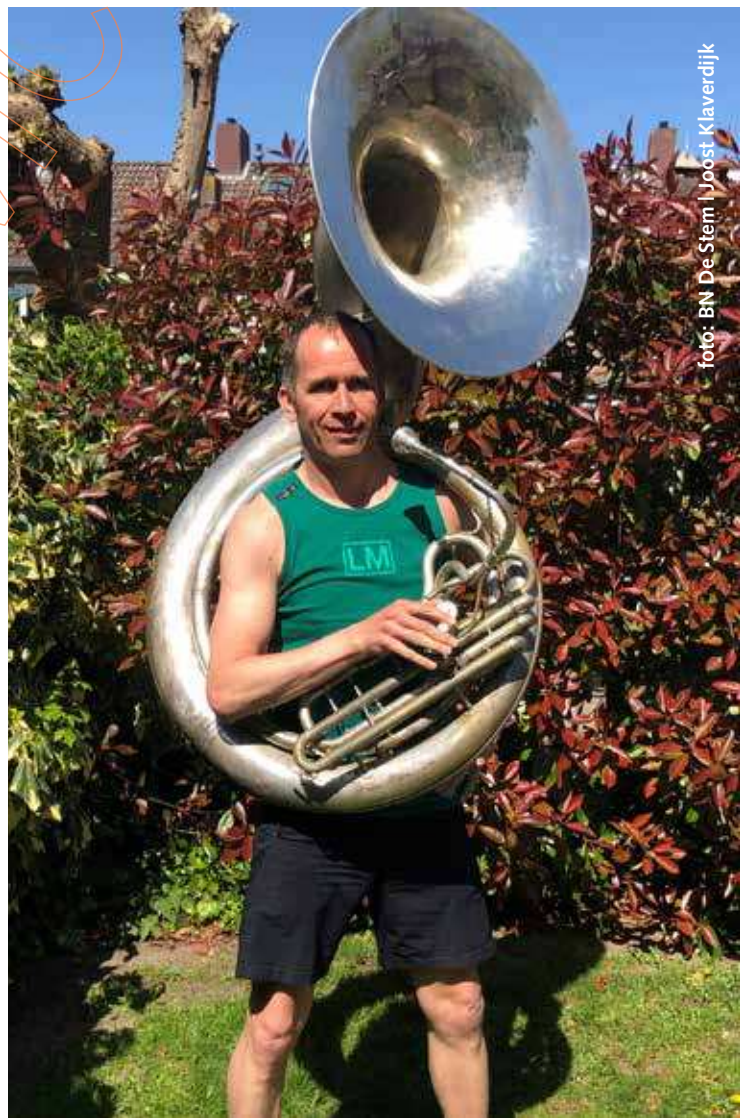

foto: BN De Stem | Joost Klaverdijk

Verlooren marschen

I Door: Martin Aalbers

Legers en muziek zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Al in de oudheid bij de inname van Jericho werd op een ramshoorn het signaal aanval geblazen. Tamboers en trompetters waren op het slagveld aanwezig om de bevelen van de bevelhebbers om te zetten in hoorbare signalen. In de 18e eeuw trokken Ottomaanse legers reeds door Europa met in de gelederen grote militaire orkesten om het moreel van de soldaten te verhogen en om de tegenstander angst aan te jagen.

In 1829 wil Koning Willem I dat tot het Regiment Grenadiers en Jagers een muziekkorps gaat behoren. Op 1 juli dat jaar is dat een feit. Meerdere regimenten volgen en rond 1910 zijn er dertien militaire orkesten actief, waarvan vijf in een kleine fanfarebezetting met uitsluitend koperblazers en slagwerkers.

De geschiedenis

In de zomer van 1912 vraagt de Tilburgse muziekhandelaar M. Kessels aan de minister van Oorlog, de heer H. Colijn, of hij zijn medewerking wil verlenen aan een wedstrijd voor de uitgave van een 'marschboek' met uitsluitend Nederlandse militaire marsen. De firma Kessels stelt voor de prijswinnaars instrumenten en 160 gulden beschikbaar. Koningin Wilhelmina verleent de commissie toestemming een boekje met bekroonde marsen te laten vervaardigen "die op gemakkelijke wijze voor piano 2-handig zijn gezet" voor prinses Juliana.

De 1e prijs gaat naar G. Bikkers, kapelmeester 5e Regiment Infanterie. Hij ontvangt een "groote zilveren medaille" van H.M. de Koningin, wint een som van 50 gulden en een solisteninstrument naar keuze van de firma Kessels. In december 1914 meldt de firma Kessels in 'De Muziekbode' dat de marsen in boekvorm verkrijgbaar zijn. Hoeveel exemplaren Kessels uiteindelijk heeft laten drukken is onbekend, evenals de verspreiding ervan.

Het toeval

Kapitein Peter Kleine Schaars, dirigent van het Orkest Koninklijke Marechaussee, is eind 2018 druk met het zoeken

naar een thema voor de 'Nacht van de Militaire Muziek 2019' in het Nationaal Militair Museum. John Smit, die dan werkt aan zijn proefschrift 'Militaire muziek in Nederland 1819-1923', wijst Peter op het bestaan van het pianoboekje uit 1913. De wijze van weergeven van de noten in dit boekje is echter verre van geschikt om te arrangeren voor het orkest. Zoeken naar het originele 'marschboek' levert niets op. Tót het verlossende telefoontje van John Smit. John vertelt dat Carel Bikkers, de kleinzoon van kapelmeester G. Bikkers, de 1e-prijswinnaar in 1913, ooit bij een antiquair in België een stapel muziekboekjes kocht waarin de naam van zijn opa stond.

Carel Bikkers vertrouwt de boekjes aan Peter toe. Het gevolg is dat het Orkest KMar tijdens de Nacht van de Militaire Muziek in maart 2019 deze 'verlooren marschen' weer tot leven wekt. En hoe! De reacties zijn overweldigend; er wordt meteen gevraagd wanneer deze marsen op een geluidsdrager worden gezet. Om aan die vraag te voldoen worden tien marsen licht aangepast aan de huidige fanfarebezetting en aan de technische mogelijkheden van deze tijd. Eraan toegevoegd worden twee door Peter gecomponeerde marsen: de 'Generaal van den Brink Mars' en de 'Generaal Peperkoorn Mars'. Beide generaals hebben gedurende hun carrière het orkest altijd een zeer warm hart toegedragen.

Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van het Orkest KMar is een dubbel-cd uitgebracht. Op de eerste cd staan unieke fanfareconcertwerken, die speciaal voor het orkest geschreven of gearrangeerd zijn. Op de tweede cd staan 'De Verloren Marsen van 1913' en de twee 'generaalsmarsen'. Ook is – mede dankzij een gulle donatie van de heren Carel en Rem-

brandt Bikkers – een lp uitgebracht met daarop de twaalf marsen.

U ziet dat het samenvallen van toevalligheden kan leiden tot het ontstaan van mooie initiatieven. Als Peter eind 2018 niet had gezocht naar een thema voor de Nacht van de Militaire Muziek 2019 en als John niet had gezocht naar het marsboekje en als Carel de boekjes niet bij een antiquair in België had gevonden, waren er nu geen cd en lp geperst met twaalf verloren marsen.

Word begunstiger!

De dubbel-cd is voor € 15,- te bestellen via NL69 INGB 0005 2915 83 t.n.v. Stichting Vrienden van het Trompetterkorps. Voor minimaal € 15,- per jaar wordt u begunstiger van de stichting en ontvangt u de cd's als welkomstgeschenk. Meld u aan middels een briefje met uw naam en adres bij: Stichting Vrienden TkKMar t.a.v. aoo P. Ham, antwoordnummer 1048, 7300 VB Apeldoorn of stuur een e-mail met uw gegevens naar orkestkmar@mindef.nl.

Bekijk de beelden van de presentatie van de cd op [facebook.com](https://www.facebook.com/orkestkoninklijkmarechaussee), Orkest Koninklijke Marechaussee of scan deze QR-code

Nieuwe SMC'ers

Dhr. J.G. Arts
Ber 85-3
IPU

Dhr. L. Hillen
Dpl 92-7

Mevr. A.P. Osseweijer-Tuinman
Weduwe E.J. Osseweijer
Ber 62-1

Dhr. P. Simpelaar
Ber 79-2
NTM-A; DCOM Police Kabul

Dhr. B.J.M. Stinnissen
Ber 84-5
SFIR

Dhr. S. Turk
Res

Dhr. L. van de Velde
Dpl 90-2

Dhr. A. Weegink
Ber 70-3
UNIFIL; MFO; UNTAG

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2428 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

Dhr. C.A. de Bil
Geboren 30 september 1946
Overleden 11 mei 2020
Ber

Dhr. J. Hoving
Geboren 12 maart 1950
Overleden 30 december 2019
Dpl 70-5

Dhr. R.W. de Jong
Geboren 9 oktober 1942
Overleden 9 mei 2020
Dpl 61-3

Dhr. L.H. Muijres
Geboren 10 november 1942
Overleden 23 mei 2020
Ber 61-5

Dhr. J. Mulder
Geboren 20 april 1939
Overleden 17 april 2020
Dpl 59-2

Dhr. E.J. Ossewijer
Geboren 10 augustus 1943
Overleden 1 maart 2020
Ber 62-1

Dhr. J. Rapmund
Geboren 30 augustus 1937
Overleden 9 mei 2020
Dpl 57-1

Dhr. C. Rebel
Geboren 27 januari 1936
Overleden 22 april 2020
Dpl 55-2

Dhr. J.G. van Veen
Geboren 6 april 1942
Overleden 24 maart 2020
Dpl 61-5

Bestuur en redactie van de
Stichting Marechaussee Contact
betuigen de nabestaanden hun
medeleven en wensen
hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099
alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor het melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Piet van Sprang
0252-674279
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Nieuw-Vennep (BIC: INGBNL2A)

Administratie en werving

Gerrit Sels
Vrouwenzandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
ledensecretaris@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen
e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen;
voor bankrekening, zie penningmeester)

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

Gerrit Reloe
Hastelweg 275, 5652 CV Eindhoven
06-30989598
reuniecommissie@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL22 INGB 0007 5300 25
t.n.v. RvMC te Eindhoven
(alleen voor eigen bijdragen bij evenementen)

Veteranen

Bert van Horen
06-47776806
veteranen@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldlijnsondersteuning

Dirk van Harten
Oude Lagezoom 3, 4328 ED Burgh Haamstede
06-38655572 | 0111-720326
dvhartens@zeelandnet.nl

Redactie en Communicatie

Frans Meijer
0341-417087 / 06-20040693
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Jack Vlaming (ad interim)
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Jack Vlaming (ad interim)
stmarcontact@gmail.com

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Veteranen Instituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2450 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woont u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten).

Bij aanmelding voor minimaal twee jaar ontvangt u zolang de voorraad strekt als welkomstgeschenk het jubileumboek 'Een krachtig instrument'. Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl.

Reünievereniging Marechaussee Contact (RvMC)

In het kader van de Raamregeling Reüniefaciliteiten (ministerie van Defensie 2010) is in 2013, onder de paraplu van SMC, een reünievereniging opgericht. RvMC is opgericht tegen de achtergrond van kostenvergoeding op grond van de Defensie Regeling Reüniefaciliteiten. Elke SMC'er die veteraan, oorlogs- of dienstslachtoffer of postactief is, wordt automatisch en kosteloos lid van RvMC, tenzij hij of zij hiertegen bezwaar aantekent. Wel of niet lid zijn van RvMC heeft geen enkele consequentie voor de dienstverlening aan SMC'ers. Het vfonds ondersteunt de activiteiten van RvMC.

Nuldlijnsondersteuning

Het Veteranen Platform, de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Veteranen Instituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldlijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstslachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

Ga op onderzoek uit in het Marechausseemuseum

Leer de Koninklijke Marechaussee en haar taken kennen: bewaken & beveiligen, grenspolitie en militaire politie & internationale taken. Er zijn activiteiten voor jong en oud: zo zijn er wisseltentoonstellingen te bewonderen, eens per maand komt een militair vertellen over zijn of haar werk, er zijn workshops voor kinderen en rondleidingen voor iedereen. Aan de hand van Dossier Plaats Delict maken kinderen in het nieuwe M-lab kennis met forensisch onderzoek*.

Lees het actuele programma op www.marechausseemuseum.nl.

(*vanaf eind mei te boeken voor groepen en schoolklassen)

Gebruik maken van de faciliteiten van het museum voor uw reünie, vergadering, receptie of zelfs bruiloft? Neem contact op via reserveringen@marechausseemuseum.nl, we denken graag met u mee!

Gratis toegang op vertoon van defensie-, veteranen-, postactieven- of MOD-pas